

KRISLAI
Išvė Visus Tuos, Kurie Gali Būti Priešai.
Panašiai Buvo ir Lietuvoj. Bet Ką Daro Nacių Agentūros?
Cripps Gali Būti Premjeru. Stefan Zweig.

Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 51 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Brooklyn, N. Y., Antradienis, Kovo (March) 3, 1942 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXII. Dienraščio XXIV.

Atatinkamos Jungtinių Valstijų įstaigos gabenā iš tam tikrų zonų (pav. Kalifornijos) visus asmenis, kurie galėtų būti pavojingi krašto saugumui (potentially dangerous persons). Jie gabenami į tokias vietas, kuriose esant jie nebus pavojingi kraštui.

Kas gali už tai bent vieną žodį prieš vyriausybę pasakyti? Niekas! Kiekvienas už tai gali vyriausybei tik pasveikinti. Nes išgabentį ne tik negalės mūsų kraštui pakenkti, bet jie galės naujoje vietoje gyventi ir dirbti naudingą darbą. Žinoma, jie ten bus griežtiau tam tikrų autoritetų priežiūroje.

Panašiai 1941 m. birželio mėnesį Sovietų Sąjungos vyriausybė pasiūlyė su asmenimis, kurie galėjo būti pavojingi Lietuvoje, Baltarusijoje, Bessarabijoje ir kitur. Prieš pat Sovietų-Vokiečių karą buvo parinkti pronaciški asmenys ir išgabenti į Sovietų Sąjungos gilumą. O tūkstančiai Lietuvos piliečių patys bėgo, nenorėdami pasilikti po bestijškų nacių okupacija.

Bet žiūrėkit, ką dėl to daro pro-naciška lietuviška spauda Amerikoje, kuri žodžiais sakosi stojanti už Hitlerio nugalėjimą? Ji smala spjauo ant Sovietų vyriausybės. Ji išvežtuosius pro-nacių apverkia kaip "tremtinius." O buvusieji Lietuvos konsulatai, kurie šiandien tapato Hitlerio agentūromis Amerikoje, renka išvežtųjų ir neišvežtųjų vardus is skelbia juos pro-naciškoje spaudoje, visai skalindami prieš Sovietų Sąjungą!...

Jeigu išvežtieji Sovietų Sąjungos gilumon lietuviški fasistai būtų palikti Lietuvoje, tai šiandien jie padėtų Hitleriui dar baisiau smaugti lietuvių tautą.

Šiuo metu, žinios skelbia, Lietuvoje yra jauni žmonės verčiami stoti į Hitlerio armiją. Jie bus pasiūsti į frontą kariauti prieš Jungtines Tautas. Bet tiems asmenims, kurie buvo išgabenti iš Lietuvos, kariauti neteks. Dėl to pro-naciška lietuviškoji spauda ir dūkssta. Dėl to dūkssta ir nacių agentūros, kurios pirmiau buvo mums žinomos kaip Lietuvos konsulatai.

Bet kas gi jų paisy! Kai kurie dalykų stebėtojai Londone skelbia, jog Sir Stafford Cripps, kuris neseniai buvo paskirtas Britanijos ministru ir eina premjero pagalbiniuko pareigas, nežūlgo gali būti Anglijos ministerių pirmininku.

Anglijos žmonės džiaugiasi, kad tokis žymus vyras, tokis didelis Sovietų Sąjungos prietelis, kaip Cripps, jėjo į valdžią. Tas parodo, jog Anglijoje "lėtai, bet tikrai" dalykai krypsta į kairę, į pažangą.

Pasaulio spauda nedaug teatsiliepė apie nusižudžiusį austrą (žydų tautybės) rašytoją Stefan Zweig. Šis rašytojas nusižudė podraug su žmona Rio de Janeiro mieste, Brazilijoje. Jis nusižudė ne dėl neturto, — Zweig paliko nemažai turto, nes jis buvo gaves daug pinigų už savo raštus, kurių daug buvo išversta į visokias kalbas.

Zweig nusižudė, kaip jis pats rašė paliktame dokumente, dėl to, kad negalėjęs pripti prie naujų sąlygų. Jis liūdėjo ir bodėjosi po to, kai pasitraukė iš Austrijos, pirma negu ją Hitlerio govedos užėmė. Zweig gyveno Londone, Niūjorko ir paskui Brazilijoje

Amerikiečiai Atėmė Iš Japonų Didoką Plotą Užfrontėje

Oficialiai Amerikos Pranešimai

Washington, kovo 1. — Jungtinių Valstijų karo departamento pranešimas šiandien sako: Filipinų Sritis — Vis dar buvo aptilus kova Bataan pusiasalyje, ir generolo MacArthur'o kariuomenė tebelaiko savo rankose pozicijas, kurias ji atėmė iš japonų per pastarąsias kontr-atakas. Atrodo, kad tūla laiką bus vedami mūšiai iš pastovių pozicijų. Šiaurinėje dalyje Luzon salos, nedidelis būrys amerikiečių ir filipinų kariuomenės (užnugarėje japonų linijos), partizanškai veikdamas iš kalnų, priverė priešus pasitraukti iš Abra klonio visame plote nuo Cervantes iki Banguedo (keturiasdešimt penkias mylias).

Šeši Jungtinių Tautų Laivai Torpeduoti Vakariame Atlante

Kanados Prieplauka. — Fašistų submarinai vienu pradėjimu torpedavo šešis, o gal net devynis, prekinius žibalinus laivus Jungtinių Tautų amerikinėje pusėje Atlanto Vandenyne, kaip sako jūrininkai išsigelbėję nuo torpeduotų laivų.

Išlikę gyvi 11 jūrininkų atvyko į šią Kanados prieplauką, 20 kitų beveik tikrai žuve, kada apvirto jų gelbėjimosi valtys. Kas atsitiko su 38 likusiais, dar nežinoma.

Anglai Numato Greitą Pavojų Rangoonui

London, kovo 2. — Anglai abejoja, ar jie pajėgs kiek ilgiau atlaikvt Rangooną, Burmos sostinė, nuo japonų. Japonai subūrė didžias savo jėgas Rangoonui šturmuoti.

Japonai prasiveržė iš vakarinio Sittang upės šono į rytinį, nors anglai ir užmūšė tūkstančius japonų. Ten japonai pasiekė punktą už 5 mylių nuo didžiojo Burmos vieškelio, kuriuom buvo gabenami Činijai karo reikmenys, atsiunčiami iš Amerikos ir Anglijos.

Bet amerikiečių ir anėlu lakūnai taip smarkiai veikė, kad japonai per porą dienų visai nedrįso pasirodyt Burmos ore.

JAVA, kovo 2. — Holandai, amerikiečiai ir anglai užmušė tūkstančius japonų isiveržusių į salą Javą ir daugelyje vietų sulaukė priešus.

ir niekur negalėjęs prisitaikyti prie sąlygų.

Kiekvienas žmogus yra viešpats savo gyvybės. Tai tiesa. Bet man rodosi, kiekvienas su gabumais žmogus, kuris atsiima gvybę, daro nuostolius anti-fašistiniam judėjimui, jis nusikalsta jam.

Kovoti prieš bestiją Hitlerį ir jo galvažudžius galima visur ir visai. Galėjo tatai daryti ir Zweig. Ir jis būtų sulaukęs tos dienos, kada ji Austrija bus laisva ir jis laisvai ten būtų galėjęs gyventi.

SENIEJI LIETUVIAI KOVOJA IŠLAISVINT PROTĖVIŲ ŽEMĘ

Rašo Jonas Marcinkevičius Per Intercontinent Žinių Agentūrą

Kuibisėv, SSRS, vas. 27. — Atsilankęs į Raudonosios Armijos Lietuvių Dalinį, aš sutikau daugelį vadintų senųjų lietuvių. Ten yra dvi grupės senųjų lietuvių. Vieną grupę susideda iš senų lietuviškų kaimų kolektyvų ūkių narių. Buvo keli tokie kaimai Saratovo srityje — Čornaja Padina, Talovka ir Litovka. Jie buvo apgyventi lietuvių, ištremtų iš Lietuvos po 1863 metų sukilimo. Jie gi buvo senuoliai šios kartos, kuri dabar eina į kautynes už išlaisvinimą savo protėvių žemės. Vi- arsi jie, su mažomis išimtimis, kalba lietuviškai, nors rusiškai jie lengviau kalba, lygiai taip, kaip jaunoji karta Amerikos lietuvių greičiau

griebiasi angliškai kalbėti. Tačiau namie su savo tėvais jie paprastai kalbasi senąja kalba, grynai rytine lietuvių tarme, kuri vartojama Utenos ir švenčionių apskrčiuose. Kita senųjų lietuvių grupė susidaro iš vaikų tų, kurie buvo pabėginti laike praeito pasaulinio karo, kurie palaikė dvasinius ryšius su senąja savo tėvyne ir kurie dabar eina kovot už jos paliuosavimą. Tarp jų yra įvairių amžių ir profesijų žmonių; kai kurie yra Raudonosios Armijos komandieriai. Labai populiarūs yra trys broliai iš Čornaja Padina. Namie visi trys buvo traktorijų vairuotojai o dabar tankistai.

FILIPINŲ PREZIDENTAS UŽTIKRINA, KAD JIE IKI MIRTIES KOVOS PRIEŠ JAPONUS; PAREIŠKIA, KAD AMERIKA NESUMUŠAMA

Washington. — Manuelis L. Quezon, prezidentas Filipinų Respublikos, išleido pareiškimą, kuriame, tarp kitko, sako: "Jau beveik trys mėnesiai, kai priešai pradėjo draskyt mūsų šventą žemę. Aukodami daug savo gyvybių ir kentėdami neapsakomas kančias, mes priešinosimės ir priešinamės visomis savo jėgomis, kad sustabdytume jų grūdimąsi pirmyn.

"Mūsų kareiviai kautynių lauke ir civiliai gyventojai užfrontėje yra ikvėpti vieno pasiryžimo ir vieno tikslo — kovot prieš isiveržėlius iki mirties ir išvyt juos iš mūsų žemės. Priešai ataras, jog mes esame pasiruošę žūt-būtiniai kautis už kiekvieną colį mūsų žemės. "Per visą paskutinį mėnesį priešai nė kiek nepažengė pirmyn. Kiekviena ataka, kurią tik jie darė, buvo atume jų grūdimąsi pirmyn.

MASS. CIO RAGINA IŠLAISVINT BROWDERI; VAKARŲ UNIJOS SIUNČIA DELEGATUS Į KONGRESĄ BROWDERIUI PALIUOSUOTI

Worcester, Mass. — Metinis suvažiavimas Massachusetts valstijos CIO unijų vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kuria kreipiasi į prezidentą Roosevelta, kad paliuosuotų iš kalėjimo Earlą Browderį, Komunistų Partijos sekretorių. Tame suvažiavime kovo 1 d. dalyvavo 700 delegatų, atstovaudami 175,000 unijistų.

Jų rezoliucija sako: "Patys nesilaikydami tokių politinių pažiūrų, kaip p. Browderio, ir jokiū būdu neremdami jo politinės filosofijos, tačiau, vardu pilnos tautinės vienybės mūsų šalyje karui ir sutinkamai su isgyvenusiomis pilietinėmis Amerikos laisvėmis, mes raginame prezidentą Roosevelta panaikint bausmę Browderiui ir kitiem fašistų priešam."

Chicago. — Konferencija CIO Jungtinės Baldų Darbininkų Unijos iš Ill., Indianos, Michigano ir Wisconsin valstijų nutarė pasiūstyti 28 delegatus į Nacionalų Kongresą Browderiui išlaisvinti, kuris įvyks New

Sovietai Užveržia Vokiečiam Kilpą Staroje Russoje

Maskva, kovo 2. — Sovietų komanda praneša, kad jie visais frontais žygiuoja pirmyn prieš nacius. Raudonarmiečiai užėmė svarbiausias vokiečių pozicijas, iš kurių jie gynėsi, apsupti mieste Staraja Russa. Naciai grūda vietinius gyventojus, rusus statyt jiem naujus apsitvirtinimus.

Sovietinė kariuomenė visomis pusėmis kiekiau užveržė kilpą vokiečiams, kurių yra virš 90 tūkst. apsupta toje srityje, 140 iki 150 mylių į pietus nuo Leningrado. Raudonarmiečiai jau be žiūronų mato sudaužytus bei sudegintus namus Staroje Russoje. (New Yorke girdėtas radijo pranešimas iš Maskvos teigė, kad Sovietai greitai laiku užims Starają Russą.) Vienas nelaisvėn paimtas vokiečys Karl Horst sakė, jog per kelias paskutines dienas visai nupuolė ten ūpas nacių kariuomenės. Kitas belaisvis liūdijo, kad apsupantieji raudonarmiečiai užkirtio vokiečiams visus pabėgimo kelius iš Staraja Russa srities. Vis labiau trūksta naciams maisto. Nemažai jų miršta nuo šalčių. (Tąsa 5 puslapyje)

Japonai 3-se Vietose Išiveržė į Svarbiausią Holandų Salą Javą

Java, kovo 2. — Po smarkių susikirtimų su Jungtinių Tautų jėgomis jūrose, japonų laivai iškėlė savo kariuomenę į tris vietas Javoje, svarbiausioje saloje Rytinės Holandų Indijos.

Tie japonai dabar atakuoja, amerikiečius, holandus ir anglus linkui Batavijos, Javos sostinės; prasimušė 40 mylių pirmyn Indramaju srityje, perkirto pajūrio geležinkelį ir užėmė miestą Subangą; o toliau į rytus japonai, Rembango srityje, dasivarė iki Bloros, kelyje į žibalo pramonės centrą Tjapu. Holandai jau šeštadienį išsprogdino ten žibalo šaltinius ir fabrikus.

Stipriai laikosi Surabaya, Jungtinių Tautų laivynų stovykla, rytiniai-šiaurinėje dalyje salos Javos.

Toje 45 milijonų gyventojų saloje talkininkai turi 250 tūkstančių holandų kariuomenės ir tūkstančius amerikiečių ir anėlu.

Burmiečiai Talkauja Japonam prieš Anglus

London. — Vienas savanoris amerikietis lakūnas tvirtino, kad sukilę vietiniai Burmos gyventojai žudo nekaršikius anglus ir "visokiais būdais padeda japonams žygiuoti prieš anėlu kariuomenę," kaip praneša United Press, amerikiečių žinių agentūra. Sako, jog kai kurios burmiečių ginkluotos jėgos prisidėjo prie japonų ir išvien su jais kariuoja prieš anglus.

NUVEJA NACIU ORLAIVUS SU MAISTU NUO STARAJA RUSSA

Maskva, kovo 2. — Sovietų lakūnai atmuša visus nacių bandymus orlaiviais pristatyti maisto apsuptiems devyniems desėtkams tūkstančių vokiečių mieste Staraja Russa ir apylinkėje.

Anglų Lakūnai Giria Sovietų Orlaivinius už Gabumus

London. — Sugrįžo lakūnai, kurie buvo su pirmąsiais anėlu Hurricane orlaivių būriais pasiūsti į Sovietų Sąjungą. Jie ten veikliai dalyvavo kautynėse prieš vokiečius ir mokino sovietinius lakūnus kovoti tais anėlu orlaiviais. Šie anėlai gėrisi, kaip greitai sovietiniai lakūnai išmoko kovoti angliškais orlaiviais, o rusai mechanikai — pasitaisyti juos.

PAGERBTI ANGLŲ KRYŽIUM IR LENINO ORDINŲ UŽ ŽYGIUS PRIEŠ NACIUS

Ore anėlai su savo greitaisiais "Hurricane" lėktuvais saugojo didžiuosius Sovietų bombininkus, atakuojančius priešą. Nei vienas tų anėlu ginamas sovietinis bombininkas nežuvo. Tuo tarpu anėlai nušovė žemyn 15 nacių lėktuvų, o savo prarado tiktai vieną. Anglijos valdžia apdovanojo Atsižymėjusių Skridimų Kryžium tris oficerius, tų lėktuvų komandierius: Ramsbottomą - Isherwoodą, Rooką ir Millerį. Sovietų vyriausybė suteikė Lenino Ordiną šiem trim anėlu oficeriam ir lakūnui sardžentui Howe'ui. (Tąsa 5 puslapyje)

Didžuliai Vokiečių Orlaivių Nuostoliai

Maskva. — Pranešama, jog praeitą penktadienį Sovietai sunaikino 47 vokiečių orlaivius, o šeštadienį — 68-nis, tik su menkais Sovietų nuostoliais ore.

Vichy. — Keturi francūzų jaunuoliai Paryžiuje nušovė vokiečių sargą prie vieno karinio punkto. Metė ir bombą, bet ji nesprogo.

WASHINGTON. — Nužiūrėta, kad japonai ir vokieškais orlaiviais bombardavo tūlas vietas užnugarėje generolo MacArthur'o linijų, bet nepadarė nuostolių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Every day except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. STagg 2-3878

President Jos. Wells
Secretary Treasurer J. Gastunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.00
United States, six months	\$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.50
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$6.00
Canada and Brazil, six months	\$3.25

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Kritiški Karo Mėnesiai

Pereitos savaitės pabaigoj prezidentas Rooseveltas savo laiške Gamybos direktoriui Donald M. Nelsonui pareiškė, kad būsimieji mėnesiai yra kritiški karui mėnesiai (The months just ahead are the critical months of the war). Todėl, sakė prezidentas, karinių reikmenų gamyba turi būti pasmarkinta, kiek tik galima labiausiai. Šis karas, rašė prezidentas Rooseveltas, yra totalitarinis karas, visuotinis karas. Mes visi esame ugnyje — tiek kariai, tiek civiliniai gyventojai. Nei vienas nesame spektatorius, stebėtojas, — visi esame kariautojai. O kad laimėti, mes turime kovoti.

Aišku, gamybos direktorius atsakė prezidentui Rooseveltui, kad jis darysias viską prezidento reikalavimui išpildyti, karo gamybą padidinti tose vietose, kur ji gaminama, ir yra ruošiami, įrengiami nauji fabrikai, kuriuose neužilgo toji gamyba bus pradėta.

Tatai, ką sako prezidentas, jau turėtų būti aišku kiekvienam, be didelių kartojimų. Tenka priminti, kad vasario 23 d. Juozas Stalinas, Sovietų Sąjungos premjeras, savo pareiškime minėjo tą patį, nors ne tais pačiais žodžiais. Tą pačią dieną, vakare, kalbėdamas visai tautai ir visam pasauliui tą patį pasakė ir pats prezidentas Rooseveltas. Po kelių dienų (ketvirtadienį) SSSR ambasadorius Litvinovas, kalbėdamas Niujorke, bet kurio kalba buvo transliuojama per visą šalį ir per visą pasaulį, pabrėžė tą patį.

Būsimieji mėnesiai bus sprendžiamieji, bus kritiški karo mėnesiai.

Kodėl?

Viena, todėl, kad Ramiajame Vandenyne šiuo metu verda toki mūšiai, kurie tiek laimėjimų Japonijai. Jungtinėms Tautoms reikia ruoštis ten prie ofensyvo, be kurio negalima agresoriaus sumušti. O ruoštis prie ofensyvo nėra lengva, — iš defensyvo į ofensyvą karą pereiti yra sunku. Tą kiekvienas šiek tiek susipažinęs su karo eiga žino. Nes reikia turėti karines medžiagas, reikia turėti daug ginklų, — orlaivius, ir kitų pabūklų. Reikia turėti gerą kariuomenę.

Antra. Dar didesni dalykai dedasi Europoje. Nėra paslaptis, kad Hitleris ruošiasi pavasario (kaip jis sako) ofensyvui. Jis bando pajungti, kaip niekad pirmiau, kiekvieną pavergtosios Europos žmogų ir kiekvieną fabriką tam tikslui. Jis bando sukcentruoti jėgas ir pavaras paleisti jas prieš Raudonąją Armiją, kad ją sunaikinti. Ar jam tas pavyks, niekas negali pasakyti, nors šandien yra daugelis karo eigos stebėtojų, kurie mano, kad nepavyks. Bet ne tame čia dalykas.

Per sekamus kelis mėnesius Rytų Fronte laukdama didžiausių mūsų pasaulio istorijoje — didesnių ir žiauresnių, negu pereitais metais. Ant kiek Raudonoji Armija bus gerai apginkluota, ant kiek ji gaus pasparties "iš šalies" (Amerikos ir Anglijos), ant tiek ji galės duoti didesni smūgi Hitlerio govedoms ir gal būt jasias galės galutinai palaužti.

Ambasadorius Litvinovas pareiškė, kad, jeigu per sekamus kelis mėnesius Jungtinės Tautos sukcentruos visas savo jėgas Hitlerio sunaikinimui, jeigu Anglija ir Amerika atidarys savo frontą Vakarų Europoje, tai Hitleris ir jo naciškos jėgos galės būti sunaikintos dar sekama vasarą.

Vadinasi, į sekamus kelis mėnesius yra žiūrėti, kaip į persilaužimo kare mėnesius. Kurį pusę bus geriau pasirėngus užduoti priešui didesnį smūgį, toji pusė laimės, toji pusė bus pergalinga. Tegū tik Hitlerio jėgoms nugarkaulis bus pa-

laužtas, tuomet su Japonijos imperijalistas nebus sunku apsidirbti.

Tą, matyti, turėdamas galvoje, prezidentas Rooseveltas parašė gamybos direktoriui Nelsonui. Tą turėdamas galvoje, prezidentas Rooseveltas stato kiekvieną Amerikos gyventoją į lygią kategoriją: visi esame kariautojai, tiek civiliniai, tiek kariai!

Į šiuos prezidento žodžius turi būti atkreipta juo didesnio dėmesio. Kiekvienas privalome atlikti mums uždėtą prievolę. Kiekvienas privalome su padidinta energija dirbti karui laimėti. Kiekvienas privalome daryti viską, kad sekamieji kritiški karo mėnesiai išeitų naudon Jungtinėms Tautoms, kad jie nebūtų naudingi mūsų priešams, fašistų Ašiai!

Pirmyn į Užpuolimą!

Visa eilė žymiųjų žmonių pereitą savaitę pareiškė savo nuomonės, kad sumušimui priešui reikia užpuolimo, ne apsigynimo, ofensyvo, ne defensyvo. Tokios nuomonės buvo ne tik Stalinas, ne tik Rooseveltas, ne tik Litvinovas, bet tokios nuomonės buvo ir respublikonų partijos vadas Wendell Willkie.

Dienraštis "PM" irgi prisidėjo prie tos nuomonės, pareiškdamas, jog Anglijai geriausias dalykas apsiginti — ne apsigynimas, bet užpuolimas. Tas pats, aišku, tinka ir mūsų kraštui.

Todėl, reikia manyti, kad šį pavasarį, kuris artinasi labai greit, Anglijos valdovai ir pabandys tąsias priemones, — užpulti Vokietiją iš vakarų, kuomet jau Raudonoji Armija muša iš Rytų. Anglijos vyriausybėje pamainos, išleidimas į ministerių kabinetą naujų, gajesnių ir pažangesnių žmonių gal būtų realizuos gyvenimą tą žmonių viltį, gal bus atidarytas naujas frontas Vakarų Europoje.

Reikia atsiminti, kad Anglija savo sėkme turi gal keturis, gal daugiau milijonus kariuomenės, gerai ginkluotos ir išlavintos. Bent pusė tos kariuomenės, iškelta Europoje gali suvaidinti milžinišką vaidmenį Hitlerio jėgų sunaikinime. Jeigu būtų atidarytas vakarų frontas Europoje, tuomet Hitleris neturėtų kada mąstyti apie atidarymą naujo fronto Artimuose Rytuose ar kur kitur. Jis turėtų užtenkamai "darbo" Europoje ir čia jis, veikiausiai, būtų paklotas dar šiais metais. O tuomet visas karo eigos paveikslas griežtai pasikeistų.

Tai, šiuo metu ir turėtų būti kiekvieno anti-fašisto obalsis: Pirmyn į Užpuolimą!

Javoje

Šiuos žodžius rašant Javoje eina dideli ir aštrūs mūšiai, kurie gali neužilgo išspręsti tuojautinį likimą visų Hollandijos Indijų, arba Rytų Indijų. Jau turi 40 milijonų gyventojų. Tai turtingiausia ir labiausiai žmonėmis apgyventa Hollandų Indijų sala. Batavia miestas yra visų Rytų Indijų sostinė. Ten šiuo metu yra Jungtinių Tautų Ramiajame Vandenyne vyriausioji komanda.

Japonams, pranešimai sako, jau pavyko išsodinti net trijose vietose savo kariuomenės. Kiek ten turi kariuomenės Jungtinės Tautos, kiek ten yra amerikiečių karių, mes tikrai nežinome. Mums atrodo, kad Javoje mūsų jėgos turėtų laimėti, turėtų japonus įsiveržėlius išmušti. Bet tai tik mūsų nuomonė. Dalykai gali virsti prastesnėmis pusėmis.

Vienas dalykas mums nėra žinomas: Kaip laikosi vietiniai gyventojai? Ar jie pritaria Hollandijai? Ar juose japonai nesuviję daugybės pentakolonistų lizdų, iš kurių visoki nenaudėliai šandien darbuotųsi Japonijos interesams? Jei ne, tuomet japonai, rodosi, neturėtų Javos laimėti. Jeigu, iš kitos pusės, daugelis gyventojų nepritarė hollandams, buvo jų valdžiai priešingi, tuomet visko galima tikėtis.

Jeigu Java žlugtų, ypač jei ji žlugtų su mažais japonams nuostoliais, tuomet Jungtinėms Tautoms Ramiajame Vandenyne padėtis žymiai pasunkėtų. Mes trokštame, todėl, kad Java atsilaikytų, kad japonai jos negalėtų paimti; kad tie japonų kariai, kurie jau tapo iškelti į Javą, ten ir pasilikytų, bet tik kaip belaisviai.

Kūnai moterų ir vaikų, kuriuos vokiški barbarai nužudė Kerfėjuje. Krimo pusulyje. Iš viso ten buvo nužudyta 7,000 žmonių. Tokių vaizdų Raudonoji Armija suvaidina daugybę tose vietose, kurias atkariauja iš vokiškų nacių.

Nacionalis Kongresas Išlaisvinimui Earl Browderio Žygiuot ir Duosnesni Gyvenimą, ar į Dangaus Karalystę?—Pasirink

Amerikinis Piliiečių Komitetas Išlaisvinimui Browderio šaukia labai svarbų nacionalinį kongresą kovo 28 ir 29 dienomis New Yorke. Tikslas to kongreso bus dar kartą pakelti balsą ir pareikalauti, kad Atlantos kalėjimo durys būtų tuojau atidarytos ir kad anti-fašistas Earl Browderis būtų išleistas ir sugrąžintas į kovinųjų Amerikos žmonių eiles.

Jo spėkos, jo energija, kaip vado Komunistų Partijos ir abelno anti-fašistinio judėjimo, reikalingos šiai istorinei kovai prieš fašistinį barbarizmą visam pasauliui, už laimėjimą šio karo prieš fašistinę Ašį ir už apgynimo mūsų šalies Amerikos.

Labai teisingai sako William Z. Foster, kad "šitose kritiškos karo dienos Browderio pui-ki veikia reikalinga švietimui ir organizavimui Amerikos žmonių, idant laimėti karą. Lalkymas kalėjime šio stipraus kvotovojo prieš Hitlerizmą reikiama smūgi mūsų šalies kariuomenės pastangoms, taipgi pastangoms visos demokratijos. Visa padėtis reikalauja, kad Browderis būtų tuojau išlaisvintas ir kad jo nepaprasti gabumai būtų panaudoti kovai prieš Ašį ir prieš tos Ašies agentus šitoje šalyje."

Mes, Lietuvių Piliiečių Komitetas, nuosirdžiausiai užgiriamo šitą Nacionalinį Kongresą Browderio Išlaisvinimui ir dar kartą atsišaukiame į visus Amerikos lietuivius ir jų organizacijas prisidėti prie tų naujų pastangų atidaryti Atlantos kalėjimo duris. Mes raginame ir kviečiame lietuvių organizacijas tuojau apdiskusuoti Kongreso reikalus ir išrinkti delegatus.

Delegatus renka sekamai: **Kliubai ir draugijos** gali išrinkti tiek delegatų, kiek nori ir pasiųsti tiesiai į Kongresą. **Nacionalių organizacijų komitetui bei valdybos** taip pat renka ir siunčia tiesiai Kongresan nenustatytą skaičių delegatų.

Nacionalių organizacijų apskrities renka ir siunčia Kongresan savo atstovus. **Delegatų** kaštus pasidengia tos organizacijos, kurios juos renka. Dėl padengimo Kongreso nors dalies kaštų delegatai užsiregistruodami Kongrese turės pamokėti po vieną dolerį. Bet, žinoma, tokio didelio nacionalio kongreso suaukimas kaštuos tūkstančius dolerių. Tuo tarpu Kongreso šaukėjai pinigų neturi. Tad labai prašome lietuvių organizacijas ir pavienius lietuivius aukomis prisidėti prie Kongreso suaukimo.

Dar kartą raginame visas lietuvių organizacijas ir visus lietuivius susirūpinti Nacionalio Kongreso Browderio Išlaisvinimui reikalais. Rinkite savo delegatus!

Mūsų prieteliai dalyvaukite visuose organizacijų susirinkimuose ir duokite pastilymą iš-

rinkti delegatus į Kongresą. Nurodykite svarbą ir reikalingumą šio žygio. Paprašykite aukų suaukimui Kongreso.

Jeigu kas būtų neaišku, jeigu būtų reikėlas patarimo arba paramos iš mūsų pusės, kreipkitės prie mūsų tuojau, o mes patarnausime. Visais reikalais kreipkitės sekamu adresu:

Lietuvių Piliiečių Komitetas,
46 Ten Eyck St.,
Brooklyn, N. Y.

Pasitikėdamas turtuolių pa-

žadais sulaukt duosnesnio gyvenimo, duosnesnio rytojaus— nesulauksi. Ir taip maldele be pabaigos traukiasi iš gentkartės į gentkartę...

Ar ilgai taip bus? Tas priklauso nuo tavęs—nuo tavo liuosos valios ir idėjų pastangų. Gerų norų nepakanka. Nori atsikratyti skurdo, vargo, alkio—tai iš širdies ir pečių dėk pastangų.

Štai, Chicagos ir apeliokės lietuiviai praėitų metų rugpjūčio 24 d. buvo susaukę konferenciją. Joje plačiai išdiskusiuota nūdienos svarbiausi klausimai. Išnešta rezoliucijos; mokslo vyrai suteikė referatus. Ir konferencijos eiga atspausdinta knygelės pavidale, kad tuom suteikti progą visiems lietuiviams ir lietuivaitėms arčiau ir nuodugniau susipažinti su nūdienos svarbiausiais klausimais. Kas reikia daryti, kad skurdas, vargas, alkis nuo mūsų gyvenimo durų taptų nuvytas. Toji knygelė kainuoja tik 5c. Ji vadinasi **Vienykimės Su t r i u škinimui Hitlerizmo.** Ją galite gauti: "Vilnis", 3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Ar jau turi nusipirkęs ir ar atydžiai perskaitei?

Savo liuosą valia pasirink: žygiuot prie duosnesnio gyvenimo, ar į dangaus karalystę?

Dr. A. L. Graičūnas.

Maskva. — Sovietų lakūnai penktadienį nušovė 38 vokiečių orlaivius. Sovietai neteko tik septynių lėktuvų.

Su Tolimųjų Vakarų Lietuviais

Rašo A. BIMBA

(Tasa)
Bet Los Angeles ir jo priemiesčiuose dienraštis "Laisvė" taipgi turi gražų būrelį nuosirdžių ir veiklių patrijotų. O dar sekami draugai dabar užsiprenumeravo "Laisvę". A. Chuberkis, Mrs. C. U. Davies, Ig. Levanas ir P. Waitkus. Tai visi mūsų judėjimo žmonės. Tikiu, jog jie daugiau su savo dienraščiu—nebesiskirs.

Los Angeles miestan iš San Francisco labai seniai priekraustę gyventi draugai Bernotai. Abudu veiklus žmonės — ypatingai D. Bernotienė.

Radau Mary ir Mike Pukius. Drg. Pukis senas pažįstamas. Jie gražiai įsikūrę ir malonūs draugai. Abudu veikia dalyvauja judėjime. Sausio 25 d. po parengimo vakare pas juos susirinkome gražus būrelis. Visus mus draugai Pukiai pavaišino.

Labai draugiški žmonės Levanai. Levanienė yra dainininkė ir niekad neat-sisako dainomis palinksminti mūsų publiką. Ta draugė, pasakysiu, tinka ir "prie tančiaus ir prie ražančiaus" — vikri, sugabi, nuosirdi, draugiška ir darbšti.

Daugiausia aš paturbavojau draugus Bushus, kurie gyvena Inglewoode. Pas juos buvau ilgiausia apsištojęs. Draugė Bushienė taipgi pavaižinėjo pas senus skaitytojus, kurių prumeratos buvo pasibaigusios. Abudu draugai labai draugiški ir vaišingi. Taipgi labai gražiai įsikūrę.

Labai malonu buvo susipažinti su "Laisvės" skaitytojais draugais Smithais. Jie suruošė skanius pietus ir pakvietė, apart manęs, dar keletą savo prietelių. Labai gražioji ir jaukiuoju nuotaikoj praleidome keletą valandų. Kadaiše d. Smithas smarkiai dainuodavo. Dabar, sako, si, nebeturis laiko. Tikiu, jog pasitaisyks proga su tais maloniais draugais dar kada nors susieiti ir plačiau pasisnekėti.

Vieną vakarą labai gražiai ir naudingai praleidau pas Nikūnus. Kartu buvo ir dd. Pukiai. "Laisvės" skaitytojai jau yra girdėję apie A. Nikūną, kaip mokslininką. Bet jis ir šiaip labai draugiškas ir svetingas vyras. Jo žmona yra svetimtautė, bet jina ir tarpe lietuvių jaučiasi, taip sakant, "kaip tarp savųjų". Visi ją myli, kaip draugišką ir nuosirdžią moteriškę. Man buvo tikrai garbė susipažinti ir plačiai pasikalbėti su Nikūnais.

Draugai Repečkai taipgi labai draugiški žmonės, pastovūs ir nuosirdūs "Laisvės" rėmėjai. Jie pasipirko "Laisvės" šėrą.

O taip vadinama "paskutinė vakarie-

nė" ir susirinkimėlis įvyko pas draugus Pupius, Pasadenoje. Žinau, kad jiems šis parengimėlis pusėtinai kaštavo. Labai jiems aciū. Čia taipgi atlaikė susirinkimą ir su draugais pasitarėme judėjimo reikalais.

Sausio 25 d. losangeličiai turėjo didelį parengimą. Didelius pietus surengė naujas lietuvių moterų klubas. Ten jau susisipietęs gražus būrelis moterų, o dar daugiau jų prisirašys, jeigu tik klubietės mokės ir norės jas pasiekti ir savo organizacijon įtraukti. Smarkiai papietavus ir paužus, įvyko masinis susirinkimas. Viskas pavyko puikiai.

Labai nesmagu buvo aplėsti tą gražų miestą ir skirtis su tais svetingais draugais. Net pykau ant savęs, kad tiek mažai laiko tebebuvo pasiskyręs, tik trejetą dienų.

Losangeličiai, inglewoodiečiai ir pasadeniečiai gražiai parėmė dienraštį "Laisvę." Patyriau, kad tarpe jų ir sanfranciskiečių eina draugiškos lenktynės dėl rėmimo mūsų pažangiosios spaudos. Atsisveikinant, kai pasirodė, kad "Laisvei" padarėme apie šimtą dvidešimt dolerių, drg. Pukis su pasididžiavimu sako: Pasakyk tiems sanfranciskiečiams, tegul jie pasirodo, ką gali... Prizadėjau pasakyti ir pasakiau... Pasekmes matysite.

San Francisco ir Oakland, Calif.

Ir taip pakilusiu ūpu ir pasiryžęs d. Pukio "grūmojimu" išgązdinti sanfranciskiečius, sausio 27 d. pasiekiau San Francisco. Tai buvo jau gana vėlus vakaras. Stotyje pasitiko draugė Bronė Zologiūtė. Ji sako: Šį vakarą būrelis draugų susiesime, pavakarieniamisime ir pasikalbėsime.

Gerai, trauksime... Išėdame į seną visais šonais ir galais girgždantį neva gatvėkarį, kuris, kaip koks aitvaras, lipa ir lipa į kalną, nelaimingus pasazičius voliodamas iš vienos pusės į kitą. Išlipę einame "gatve" be šalygatvių! Tai toks San Francisco, sakau tai prietelkai!

Šiek tiek atsipeikėjau, kai pagaliau pasiekėme užeigą, kurioje turėjo įvykti ta žadamoji vakarienė. Užeiga gana graži. Ten jau radome Mugianius, Karosienę, Sutkienę, Paukštienę, Vilkaitę ir Pempes.

Pavakarienyjame labai skaniai. Išgėrėme du buteli vyno, kuris buvo savininko pridėckas prie vakarienės. Dar ir šandien nežinau, kas užmokėjo už mano pietus... Ačiū tam arba tiems.

(Bus daugiau)

New Britain Quislings Resort to Lies to Gain Sympathy for Fuehrer Smetona: Say He "Fled" When Nazis Invaded Lithuania

Special to Laisve English Section.

HARTFORD, Conn. — Antanas Smetona will not be in Hartford for any public Lithuanian affair with the Lithuanians. Instead, his committee arranged a mass meeting for him in the Lithuanian Hall in New Britain on February 22nd. However, since Hartford is the bigger city, they needed the cooperation of the local papers to play up the Smetona visit.

In order to get headlines and even a photograph into the "Hartford Daily Courant" on February 22nd, 1942, they sent in a press release stating that Antanas Smetona "was forced to leave his country when the Germans invaded it."

This obvious falsehood becomes apparent only when one realizes that he is a "refugee" from one of the United Nations and not from one of the axis powers. The lie is, of course, laying a camouflage for spreading anti-Soviet nazi propaganda wrapped up in the American flag.

Frightened because of his pro-Nazi reputation, the committee did not dare to tell the reporters of the local press that Smetona, instead of fleeing from the Nazis as they invaded Lithuania, actually invited the Nazis to occupy Lithuania, as was previously reported. This invitation was extended to Hitler, but the population of Lithuania, predominantly anti-Hitler, with the help of the Red Army, forestalled this occupation.

Smetona's government only aroused the wrath of the people so much by this deed, that when it was found out by the Lithuanians he ruled with an iron fist, he fled into the arms of Hitler, the very enemy of the United Nations.

Smetona is touring the country and distorting Nazi propaganda about the Soviet Union. He speaks in favor of the United Nations and the war effort of the United States. But this is only the red, white and blue package in which his lies and propaganda against one of our allies are packed.

Smetona Was Fascist Dictator.

The regime of Antanas Smetona was one that was just as bad as that of Hitler's. Of the political parties only the tiny government-sponsored "Lietuvos Tautininkų Sąjunga" was legal. All youth organizations were illegal except the government sponsored "Jaunlietuvių" and the "Pavasarininkai." The latter was a Catholic organization which had many restrictions placed upon it, so the "Jaunlietuvių" could raid the "Pavasarininkai" membership, showing more advantages in the "Jaunlietuvių."

In so far as trade unions were concerned, they were abolished by

decree but still existed secretly underground. When a person was proven Lithuanian, at the point of a union under Smetona's dictatorial government, he was meted out a heavy prison sentence.

Newspapers were under heavy censorship as well. No democracy prevailed in Lithuania. The elections which were conducted there were for candidates that were appointed by Smetona himself.

Smetona was called the "tautos vadas" ("nation's leader," or, if you would rather have the German word for it, "Der Fuehrer").

How Smetona Came to Power.

Smetona seized power by a military putsch. On December 15th, 1926, at night, a group of military leaders invaded the office of Dr. Grinius, the legally elected President of Lithuania. At the point of a gun, they forced President Grinius to resign. The military clique installed Fuehrer Smetona into office and he has been there ever since.

One of the first steps of the Smetona government was to shoot four leaders of a political party opposed to Smetona.

Activities Here.

Smetona and his cohorts here speak of the wonderful democracy they hint that there was such a thing as a democracy in Lithuania under Smetona's rule. There was no such thing. Actually, while proclaiming to be pro-American and pro-United Nations, the Smetonians and their followers are spreading disruption and disunity among the Lithuanian people in this country who are in the vast majority pro-democratic and anti-axis. They are undermining the confidence of Lithuanian Americans in one of the United Nations and America's allies, sniping at it in every possible manner.

The only way Smetona and his cohorts could speak to Lithuanian Americans is from behind a patriotic front. The only way he can spread his Nazi poison is by wrapping it up in the American flag. The only way that he can reach the influential people in our government is by spreading lies about himself — claiming, for one example, that he had to flee Lithuania when the Nazis invaded it.

Lithuanian Fighters in the Red Army Give Thanks to Lithuanian Americans For Valuable Medical Aid to USSR

By JONAS MARCINEVICIUS (Wireless to Inter-Continent News)

MOSCOW, U.S.S.R. — At a meeting of the men of the Lithuanian unit of the Red Army, held recently, a statement was made on the work of the Lithuanian Medical Committee in America and on the moral and material assistance being given by the American-Lithuanian progressive organizations to the Soviet Union in its titanic struggle against fascism.

The men listened with great interest. Their representative Kunigas requested that the sincere gratitude of the men be conveyed to the American Lithuanians.

He said that the aid given by the American Lithuanians to the Soviet Union is the best form of assistance they could give to their own homeland, Lithuania.

For the regeneration and progress of Lithuania and the development of its national culture and prosperity will be possible only after the Soviet Union has defeated the German fascist barbarians and liberated Lithuania.

The American Lithuanians are helping thousands of Lithuanians

Camera Angles

by EDWARD YARUS

WITH THE NEEDS of National Defense in view, City College has organized a new institute, the Institute of Film Technique. The main object of this Division is to train its students for the specific wartime tasks of making and using films for public information, civilian defense and civilian morale.

The first basic course is entitled, "The Film at Work." This course is a study of the fundamentals of the scientific use of film. The advanced courses based upon this course, are: "Films in the Classroom," "Films in Adult Education," and "The Training Film."

The second basic course is called, "Fundamentals of Film Production." This deals with the practical aspects of film making and leads to a workshop course, "The Experimental Studio," and to specialty courses in film writing, cinematography, sound recording and film editing.

The third basic course, "Trends in Film Progress," deals with film history from the point of view of those who are to make and use films. This course leads to advanced courses in film criticism. The lectures will be supplemented with screen showings, field trips and laboratory periods.

Authorities in charge hope that the new Institute may eventually provide a link between the film maker and the film user which might improve the quality of films now being produced and the methods by which they accomplish their purposes. The film maker finds it almost impossible to think in terms of the special problems and background of the audience that is to see the film. The film users such as educators, very often have only a limited notion of the potentialities and limitations of film. The authorities hope that the courses now being taught will bridge the gap between the two.

CALL TO PHOTOGRAPHERS

A "CALL TO PHOTOGRAPHERS" has been sent out by the Museum of Modern Art to various camera clubs and photographic societies. Signed by Colonel Edward Steichen, consultant in photography to the Office for Emergency Management, the "Call" gives photographers an opportunity to aid the Government in the all out war effort. A survey is being made of all skilled and experienced local photographers who wish to volunteer part-time photographic service to the local, State or Federal Government agencies.

Clevelanders Sponsor Dance for Soldier Boys in Service

CLEVELAND, Ohio. — Here's a chance to trip the light fantastic and do a good deed at the same time. The Cleveland LeDeRS are sponsoring a dance on Saturday night, March 7th, the proceeds of which will be used to establish a Welfare Fund to take care of our LDSers in service.

The dance will be held at the Lithuanian Workers Hall with Stubbies Orchestra providing the swing. Thirty five cents pays for the good time. So come on down — let this be one way of expressing our thanks to our boys in service. — Committee.

Blozis Breaks His Own World Indoor Record

NEW YORK, N. Y. — Al Blozis, Lithuanian of Georgetown, set a new world record of 57 feet 3/4 inch to shatter his own world indoor record of 56 feet 4 1/2 inches for the 16-pound shot-put. The event took place at an AAU meet in Madison Square Garden Saturday. This was the second greatest effort in history, topped only by Jack Torrance's 57 feet 1 inch outdoor peg of eight years ago.

Builders Meeting

BROOKLYN, N. Y. — The LDS Builders will have their monthly meeting Wednesday, March 4, at 419 Lorimer Street. Following the meeting, a "Information Please" entertainment program will be held.

AN AMBER NECKLACE

A SHORT STORY. By Valerie Petraskas

MY BROTHER and I lost our mother and father at a very young age. Just before my mother left us, she left me her amber necklace, which was handed to her by her own mother. We had no relatives to turn to, and so we were placed in an orphanage.

A few years went by, until just before a few days before my sixth birthday, a young couple came into the orphanage to adopt a little girl. I was adopted, leaving my brother behind. These two people were very nice to me, and I soon learned to call them "mother" and "dad."

Time flew and I soon found myself quite a young lady, with my mother's sunny hair and violet eyes.

One day I met what I thought was the most wonderful young man in the world. He was so much like me, that I soon gave my heart away to him. We were to be married the following June. Naturally I was excited about the whole matter.

On my wedding day I couldn't help thinking of my mother. There was just one thing now I could do for her. Going to my little box, I took out the amber necklace and put it on. A few tears were shed before I heard a knock on my door. The man I was to marry today had come in to take me for his wife. As I opened the door his eyes fell fixed on my throat, on the amber necklace. I asked him what was wrong. He told me to sit down and started to tell me the story of how he had lost his mother and how his mother had given his sister her amber necklace. When he finished we just held one another in each other's arms and cried. We could not speak, for we had found each other. My brother and I.

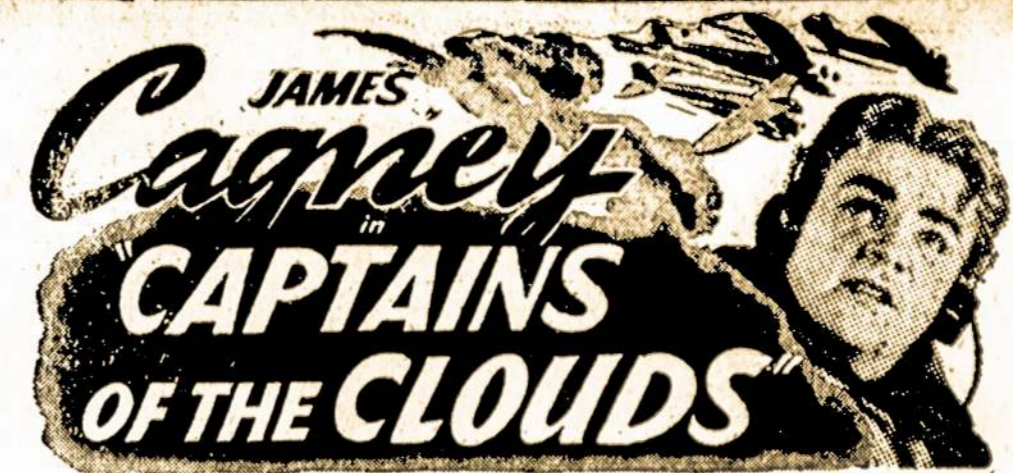
Now I am the luckiest girl in the whole world, for not only had I found my brother but also a very nice young man to whom I will soon be married to. My brother also has found a very nice young lady.

An Embarrassing Habit

A man went to see his physician for advice as to how to be cured of the habit of snoring. "Does your snoring disturb your wife?" asked the doctor. "Does it disturb my wife?" echoed the patient. "Why, it disturbs the whole congregation."

JAM—Maestros don't always inhabit podiums, for three noted net-work batonners were caught in a Good-Neighbor Jam session. Percy Faith (center), Carnation Contented maestro, toots on behalf of Canada; Xavier Cugat (left), fiddles for Latin America, while Roy Shield is a solid son of Iowa, U.S.A.

A Warner Bros.-First National Picture in Technicolor. Directed by Michael Curtiz. Screen Play by Arthur T. Horman, Richard Macaulay and Norman Kelly. Rains from a Story by Arthur T. Horman and Roland Gillett.

CAST OF PRINCIPAL CHARACTERS

Brian MacLean... JAMES CAGNEY
Johnny Dutton... DENNIS MORGAN
Emily Foster... BRENDA MARSHALL
Tiny Murphy... Alan Hale
Blimp Lebec... George Tobias
Scrounger Harris... Reginald Gardiner
Commanding Officer, Reginald Denny

CHAPTER VI

RELUCTANTLY leaving Emily, whom he still loved in spite of her deception, Johnny strode to the room which was humming with conversation of the young pilots eager to be winging their way overseas. "Your attention, please, gentlemen!" the Commanding Officer began gravely, and silence fell. "I've got a bit of bad news. A troopship has been sunk returning to Canada — unfortunately she carried down a considerable number of transatlantic ferry pilots. This loss could hardly have occurred at a worse time, because we have just received a call for every available bomber to be sent over at once!"

He paused, searching their faces. "Fortunately, we have aircraft to send. And pilots — you chaps are among them. You're leaving for Newfoundland taking-off at once!" There was a murmur of excited comment. "That's all, except for this — I cannot stress too strongly the vital and immediate necessity of getting these bombers over. No obstacle — breakdown, weather, enemy action, must stop you. 'You've got to get them through!'"

The Adjutant began read the names, and as he finished, Scrounger, the man from Dunkirk stepped forward and saluted: "I beg your pardon, sir, but I don't believe I heard my name called!" "Flight Lieutenant Harris, it must be obvious to you that we can't completely unman the field of officers!"

"But, sir, England is my home — I'd thought I might — I don't ask to pilot a ship sir... I'll do anything to go. I could navigate for one of the civilian pilots, sir... I could..."

"The Group Captain interrupted: 'Squadron Leaders and Flight Commanders already have the numbers of their aircraft. A navigator has been detailed to each ship and you'll find the civilian assigned to you in the Pilots' Room down the hall. Is that all clear? Carry on, then, and good luck!'"

In the Pilots' Room Johnny heard the name of his navigator: "Squadron Leader Dutton — Patrick Francis Murphy!" He reacted with delight, not aware that Tiny was dead. He turned, startled, as a voice answered "Here!" It was Brian. Noting the look of hostility in Brian's face, Johnny led the way to a small room, and shut the door. Brian spoke first.

"Well, go ahead Dutton — sound off! This ought to make you feel pretty good!" "It sure does... but we've got a couple of things to straighten out!" "Well, stick to one of 'em. I'm flying that bomber!" "But there's... something else, Brian..."

"Not for me, there isn't!" But beneath his truculence there was a note of despair. He plunged on. "Listen, fella, I'm all washed out of flying on this side of the ocean. I know that. But, maybe the R.A.F.'s different. Maybe they'll give me a break. Maybe I'll get a shot at a new start! I shall have one thing... a chance to knock over a Messerschmidt... for Tiny!"

"For Tiny?" "He was flying Popcorn's plane at Uplands. You saw it crash!" "So that... was Tiny?" "It was my fault!" he went on bitterly. "I went through his things. He had no relatives — no one. So I took his papers — and here I am! I'll take that bomber across and nobody is going to stop me! Do you get that? Nobody!"

"Nobody will stop you, Brian! ... And the other thing... I... I saw Emily in Ottawa. She told me why you married her!" He became brusque. "You fly Number Twenty-three. And..." scanning the list of names, "Your navigator is Scrounger."

"Now let's get out on the field!" As Brian turned to go Johnny called after him: "And listen — Mr. Francis Patrick Murphy — keep your eyes on those dials, or I'll punch a real hole in your head!" He gave Brian a half-slap, half-punch, as they went out together.

ON NEWFOUNDLAND FIELD, as they came from the shadow of the hangar into the flood-lighted space, the thunder of the motors was becoming louder. Blue flame spouted from the exhausts and mechanics, pilots, navigators and wireless men were moving about in the eerie illumination. When finally the huge quota of planes was in full view the noise had reached almost unbearable intensity. As the green light of the Aldis gun flashed, the engines increased their roar, and the planes began taxiing across the field.

Now Johnny was at the controls in the pilot's cabin of his bomber, Navigator Carmichael beside him, the wireless man at his rear. "There's our light!" said the navigator and the plane began to move. Blimp and his man were in the same flight-of-five, and Brian and the Scrounger. Now they were dis-

appearing across the sky... flight after flight following... fading into the light of the false dawn... Uneventful hours slipped away. Brian, in the cabin of his bomber, was whistling a voyageur's chanty, which he broke off to hear his radio phones. "Hear that, Scrounger? The half-way mark!" "Good! All down hill from here on!"

"Why don't you pull down that cot thing and get a little sleep?" "I'm not tired — and I don't want to miss the first sight of England! The scent of the lilacs, you know... sound of the larks... narrow lanes... big gardens and thatched cottages with hedges... Just, you know... England!" "I'll call you when we pass Ireland! All out for Ireland!"

THE MESSERSCHMIDT singled out a plane, fired, and Blimp slumped over his wheel. His ship spun out of control toward the sea, trailing tendrils of smoke. Bullets whipped past the windshield of Brian's plane and Scrounger crumpled forward. As the plane swung out of position enemy fire cut Brian's head and face, but with a vicious fighting grin he manipulated the controls. There was a terrific crash as both aircraft came together in a head-on collision.

They locked together and spun crazily, smoke and flame bursting from them, as they plummeted into ocean with a gigantic splash and instantly disappeared. Johnny, looking down, saluted. Soon his own ship, and the other two, were but dots disappearing toward England. Piloted by the young Captains of the Clouds, flight after flight of bombers roared over the spot where Brian had gone down. Their shadows darkened the sea.

Peter Solomskas is now the Air Raid Warden for the Laisve building... Al Blozis, Georgetown Giant, was scheduled for the shot-put Saturday night at the AAU meet in Madison Square Garden...

For the benefit of the pro-Nazi "Keltivis" which tries to slur every progressive Lithuanian: Boston's B. F. Kubilius is a professor despite the weekly's pathetic attempts to deny it. He was professor of Physiology at the Mass. College of Osteopathy from 1939 to 1941 and has been Assistant Professor of Anatomy and Physiology at Curry College since 1941...

Vincas Andriulis, editor of the "Vilnis" Lithuanian Daily in Chicago, will arrive in New York the second week of March...

On Sunday, March 1st, the members of the Montello gLDeRS held a farewell party for Anthony Vasaris who is leaving for the army in a short while. Tony, one of the most active youth workers in the Massachusetts area, is also 2nd vice-president of the L.D.S.

This year marks the 30th anniversary of the LMS Aldo Chorus of Brooklyn, N. Y. and on March 15th a special "birthday party" banquet is being held by the chorus at the Citizens Club. The chorus is under the direction of Aldona Zhuskas. Thirty years ago it was led by the less men were moving about in the eerie illumination. When finally the huge quota of planes was in full view the noise had reached almost unbearable intensity. As the green light of the Aldis gun flashed, the engines increased their roar, and the planes began taxiing across the field.

Now Johnny was at the controls in the pilot's cabin of his bomber, Navigator Carmichael beside him, the wireless man at his rear. "There's our light!" said the navigator and the plane began to move. Blimp and his man were in the same flight-of-five, and Brian and the Scrounger. Now they were dis-

appearing across the sky... flight after flight following... fading into the light of the false dawn... Uneventful hours slipped away. Brian, in the cabin of his bomber, was whistling a voyageur's chanty, which he broke off to hear his radio phones. "Hear that, Scrounger? The half-way mark!" "Good! All down hill from here on!"

"Why don't you pull down that cot thing and get a little sleep?" "I'm not tired — and I don't want to miss the first sight of England! The scent of the lilacs, you know... sound of the larks... narrow lanes... big gardens and thatched cottages with hedges... Just, you know... England!" "I'll call you when we pass Ireland! All out for Ireland!"

THE MESSERSCHMIDT singled out a plane, fired, and Blimp slumped over his wheel. His ship spun out of control toward the sea, trailing tendrils of smoke. Bullets whipped past the windshield of Brian's plane and Scrounger crumpled forward. As the plane swung out of position enemy fire cut Brian's head and face, but with a vicious fighting grin he manipulated the controls. There was a terrific crash as both aircraft came together in a head-on collision.

They locked together and spun crazily, smoke and flame bursting from them, as they plummeted into ocean with a gigantic splash and instantly disappeared. Johnny, looking down, saluted. Soon his own ship, and the other two, were but dots disappearing toward England. Piloted by the young Captains of the Clouds, flight after flight of bombers roared over the spot where Brian had gone down. Their shadows darkened the sea.

THE END.

Bread and a Stone

IT'S NOT ENOUGH to say that a book is good without mentioning why it is good. Nor is it enough to ask of a book nothing but page upon page of skilled prose and the masterly selection of the proper phrase. Genuine literature, like love, is not only the appreciation of the surface glitter and charm but a realization and valuing of all the currents that run underneath, adding and striking, like the chisel blows of a sculptor making a marble statue.

Of the many books published in the past few months not one, I think, is written with more respect and sympathy for the human heart than Alvah Bessie's "Bread and a Stone." It is a poignant, stirring protest against the pathetic waste of men and women in a world where the common denominator of life is man's inhumanity to man. Let no one say that a protest, no matter how moving, is not enough. Out of such protests we change our lives.

"Bread and a Stone" is a love story. An educated woman, one accustomed to the niceties of music and literature that make a cultured life, falls in love with an ignorant farm hand who could not read or write, who lied his life away and spent those years in prisons and on the street. Yes, she needed a man, her best friend say, but what could she see in a man like Ed? Norah's reply was only an affirmation of what each of us knows to be true, that each human being is fundamentally equal, that in each of us are the elements that give us dignity, needing only the opportunity to make them flower.

Norah and Ed marry, despite the village gossips and the long unpaid bills. Norah, widowed and with one child, and Ed, a human devil, begin their lives together and their marriage lasts nine months... The book begins with the end of their life together. The police come and arrest Ed for murder. We see him as the police see him, a frightened pitiful hulk of a man with no spark of human feeling within him. He is taken to prison, indicted. Despite the efforts of Norah and the lawyer, we know the case is open and shut. Ed had lost again and Norah had lost again.

Why? If Norah's friend had not brought a gun — would that have prevented the robbery and the murder? If, on that one evening, she had not asked him to stay would

MYSTERY—Beauteous Elizabeth Sutherland is heroine of the current "Mystery Man" who dunit drama. Her most recent Broadway role was in "The Wokey."

Men who seldom mix with their fellow creatures are almost sure to be one-sided. — William Matthews

Benjaminas Kordušas

APYSAKA

Parašė Jonas Marcinkevičius

2 — 10 — 42 — 18

(Tąsa)

— Prašom sėsti, panie Adomonis. Žiūrėjau į dangų. Maniau, pradės lyti ir kaimynas užlips ant pečiaus. O štai giedrėja...

Adomonis atsisėdė ir netyčia žvilgtelėjo į savo kelnes. Aptaškytos ir baltai purvini. Pagailo jam kelnų. Išsitraukęs nosinę, nuvalė purvo pipirus ir skaudančia akim tebežiūrėjo į pašalikusias dėmes.

— Keliai, kaimyne, a?
— Keliai nekoki. Reikės taisyti. Blogiausia, kad pas mus žemumos.

Kordušas nuėjo į bufetą ir pats atnešė ropinę su dviem gėlotom taurelėm.

— Gal, panie Adomonis, saldžiai nemėgsti? Bet kol čia mano Kotrina padarys... Karališkų pyragaičių turiu. Nusivilk švarką.

— Ale kam čia, pone Kordušai...

— Na, na! — bėgo antrą kartą prie bufeto, išdidžiai pakėlęs galvą, bet kairysis petys pirmą kartą gyvenime taip smarkiai trukčiojo.

— Aš, pone Kordušai, norėčiau tuojau prie reikalo.

Kordušas kilstelėjo ūsus ir, padėjęs sausainius, šleptelėjo į kėdę.

— Ak, kaimyne, tu vis tuoj ir tuoj. Nemėgstu realybės, kai čia truputis pozicijos yra. Suspėsim. Į sveikatą, panie Adomonis!

Senis nusišypsojo, pakėlė taurelę, viena akim žvilgtelėjo į paausiuotus kraštus ir mikliai išgėrė.

— Na, kaip?

— Neblogas gėrimas. Bet pinigais, tur būt, geras kaštuoja?

— Ir vėl pinigais. Glupstvo!

— Pone Kordušai, pinigais ir klebonui giliuot neduoda. Pinigas didelis daiktas. Kordušas truktelėjo antakius, bet širdį juo gerėjoji. Kada žmogus jau prieina tokią išvadą, jis mizerija. Tačiau mizerija kartais viską nugali. Lygus lygiam, nelygus — nelygiam. Kuris dabar mudu lygus, kuris nelygus? — šmėkstelėjo mintis.

— Taip, taip teisybė. Na, dar po vieną.

— Taip sakant, ant kitos kojos.

— Gal būt...

Kordušas pasiūlė sausainių. Adomonis paėmė cukrinę širdį ir rankas, pakėlė prieš akis lyg perkainodamas ir perkando. Kramtė lengvai, Kordušas pamatęs juo sveikus, baltus dantis, savo sausainį padėjo atgal į lėkštę.

— Psiakrev!

— Ką ponas sakėt?

— Nieko, atsiprašau, panie Adomoni. Kąskit. Tuojau Kotrina ateis...

— Kam to reik, pone, išlaidos. Aš noriu apie reikalą. Ot, sakysim, ponas man minėjai apie lieknelę...

— Negausi, pigiai negausi! Dar pridėsi už tai, kad bitė įgylė.

— Kad jau znoko nebėr...

— Ir pinigų, panie Adomonis, tuojau turėsi duoti. Pinigų!

— Pasiderėsim, jei bus už ką, duosim.

— Kaip tai bus už ką? Aš gi ne vištą parduodu, — žemė!

— Teisybė, ponas, suprantu. Vištų aš ir neperku.

Kaip išdidžiai tas muzikas kalba, — pagalvojo Kordušas, bet dar pripylė po krupniką.

— O šelmas esi, kaimyne, ir gana. Antstolį užsiunde. Ne šandien vakare, tai ryt pas mane svečių bus. Ir tokiu momentu?!

Adomonis buvo beimaš taurelę, bet atgal padėjo.

— Tamsta, ponas buvai ir būsi. Nepridera man mokytį, tik kas reik, tai reik, pasakysiu. Juk ir aš, kaip sakiau, riešukiom nesemiu. Kruvinom uždribu. Vaikas, tiesa, dabar našta palengvino. Bet kas jam. Pabus savaitę ir išrūks.

— Žinau, žinau, panie Adomoni, aš juokais. Na, išgerkim. Taip sakant, uniją...

— Perprašau poną, aš noriu baigt. Pas tamstą ir vieną kart balius, ir kitą kart... Juk prieš dvejat mėnesių ponui sakiau: bent dalį gražinkit. Susiraukėt, mane muziku pavadintot. Kuo Dievas paskyrė, tuo. Manau, nieko nebus — žus mano pinigai. Šandien, jei tamsta nori gražiuoju, aš toks žmogus. Su pyragu mane ir į pragarą nuvesi. Pasakysiu kaip

per išpažintį. Svetimo nenoriu, bet ir savo nepaleisiu.

— Na, taip, aišku, jakžės. Kaip gi praktiškai mes tą reikalą atliksim?

— Ponas man dar esat skolingas 2100 litų.

— Iš kur??

— Tūkstantį skolinote pėnai, kai arkli pirkote.

— Racija, racija. Ot, nepasisekė tas arklys. Beveik gryno kraujo arabas buvo.

— Gal būt, pone ir arabas, tik niekam nenaudingas. Ir taip brangiai mokėjote...

— Tūkstantis penki šimtai litų!

— Lupt tamstą, pone Kordušai, reikėtų. Oi, kad būtam mano sūnus...

— Panie Adomoni, tu nesupranti. Asilų po du, tris šimtus litų man nereikia. Turiu! Arklio man reikėjo. Patį grafą Przdirskį į ožio ragą buvau suvaręs.

— Bet nudvėšė, — syptelėjo Adomonis. Kordušui net šaltis nugara nuėjo.

— De scorpions! O daugiau už ką?

— Gruodžio mėnesį 500 litų skolinot mokesciams sumokėti ir nuosimciam...

Ar teisybę kalbu? Su savim ir knygutę turiu, galiu...

— Nereik, nereik. Sakai, du tūkstančiai ir šimtas litų?

— Gegužės mėnesį 300 litų skolinote. Atsiment, vakare? Pono balius buvo.

— Viską atsimenu, gana, gana! — kratė Kordušas rankas.

— Ne, aš noriu išdėstyti. Pinigas toks daiktas, jis mėgsta skaičiuojamas.

— Aš ne muzikas! Atsiprašau... tikiu.

— Du tūkstančius litų vekselius mano sūnus diskontavo banke ir ponas Kordušas neišpirkote. Mes išpirkome. Šimtas litų dar liko ant žodžio. Šandien norėčiau, kad ir už tą šimtą...

— Vekselį?? — Net pabalo Kordušas.

— Arba pinigais.

— Fui, koks tu, panie Adomonis, be jokios poezijos.

— Aš gi nieko blogo. Pinigas lieka pinigų.

— Chamas, chamas! — vos nesušuko Kordušas, bet piktai prikanod lūpą. Vadinasi, visoms skoloms sumokėti aš turiu 40 ha parduoti... Panie Jezu Christe!

— Tai dabar tokia rouda, — akim glostydamas pilną taurelę, tęsė Adomonis. — Gerimas saldus, bet gyvenimas kartus. Che, che, che. Aš parašyčiau raštą, bet už tą lieknelę per brangiai...

— Du tūkstančiai keturi šimtai litų!

— Vėl šovė, kaip iš šautuvo Kordušas.

Kotrina plačiai atidarė duris ir išdidžiai atsistojo, net į šonus įsirėmusi.

— Ar ponas... valgysit?

— Adomoni nė nežvilgtelėjo, net nusi-grėžė.

— Dar ne, ne, ne. Laikyk šiltai!

— Ir ačiū Ponui Dievui.

— Du tūkstančiai keturi šimtai, tai aš ponui Kordušui rimtai sakau: per daug.

— Mano geriausias žemės ha 600 litų per daug? Esi žydas, štai ką aš pasakysiu. Dar beržų yra... Kiek beržų!

Nepasijoto trinktelėjęs į stalą kumštis. Adomonio taurelė pavirto ir išsiliejo.

Senio ūkininko veidas nė nesuvirpo. Nė taurelės jis nepastatė.

— Žydas pats ateina derėtis. Rodos, ponas man pasiūlė 600 litų. Nesakyčiau, kad taip būtų daug, tik man tos žemės nereikia. Pinigų man reikia. Duokit pinigų!

Pykčio ir kraujo pritvinkusiom akim, Kordušas žvilgtelėjo į ūkininko veidą, rankas. Stiprus, plieninis chamas, — trenkė mintis jam į galvą. Meluoja vergas. Žemės tau reikia, žemės! Ne be reikalo man skolinti pinigais.

— Kiek gi siūlai? Pirmą kartą gyvenime deruosi. Slykštu! Sukūrėt pragarą, ne gyvenimą!

Paško Kordušas nuo stalo ir išbėgo pro duris.

Adomonis truktelėjo pečiaus, nusišypsojo, vėliau paėmė vieną pyragaitį ir ramiai kramtė. Poniškai gyvena ir nors tu galą gaud. Jei nori saldžiai valgyti — karčiai reik spaudytis.

(Bus daugiau)

Identifikacijos Programa Pabaigta

Valdžios identifikacijos programa ateiviams priešingų tautų jau užbaigta 8 vakariniuose valstijose, ir su vasario 28 d., baigėsi visoje šalyje. Nors programa buvo pildoma be jokios betvarkės, apsiwekdama beveik vieną milijoną žmonių, vistiek reikalinga atkarti generalinių nurodymų kelius punktus ir išaiškinti kitus, kurie pasirodė darbo bėgyje.

Pamainyti patvarkymai paaiškina, kad tik ateiviai volkiškos, itališkos ir japoniškos kilmės privalo prašyti identifikacijos liudijimų. Ateiviai, kurie užsiregistravo 1940 m., kaip austrai, korejiečiai, arba pavaldiniai buvusios Austro-Vengrijos imperijos, neprivalo registruotis, jeigu iš tikro jie ne vokiečiai, italai arba japonai. Bet, jeigu jie klaidingai užsiregistravo, kaip vokiečiai, italai arba japonai, kada užsiregistravo pagal Ateivių Registracijos Akto 1940 m., abejodami apie savo stovį dėl visokių permainų Europoje, jie turi registruotis, — tokiems asmenims nereikia registruotis, jeigu Teisingumo Departamentas jau yra pataisęs pilietybės stovį savo rekorduose. Visi toki atsitikimai bus pilnai ištyrinėti, ir kada ateivio teisinga pilytė nustatyta, rekordai bus pataistyti.

Diskusnuodamas identifikacijos programa, generalinis prokuroras Francis Biddle paaiškino: "Nors programa yra nauja ir svarbi dalis Amerikos apsaugos darbo, bet ateiviai priešingų tautų nebus nei persekiojami, nei įtariamai."

"Identifikacijos programa," jis sako, "apsaugos nuo neteisėsybių ir nuo persekiojimo asmenims, kurie ne savo kalte tapo 'ateiviai-priešai.' Taipgi, tuo pačiu būdu, Teisingumo Departamentas ant toliaus sulaukys ateivių-priešus su blogais norais nuo peržengimo mūsų įstatymų. Ir dėl tų dviejų objektų, aš laikau šią identifikacijos programą kaip svarbią dalį Amerikos apsaugojimo darbo. — Apsaugojimo mūsų tautą nuo mažo skaitliaus blogos valios ateivių-priešų, ir apsaugoją daugumą ateivių, kurie visuomni ir viskam yra lojalūs."

Generalinis prokuroras įspėja žmones, kad ateiviai neprivalo būti persekiojami todėl, kad jie yra ateiviai, ir jis pareiškia, kad Federalinis Investigacijos Biuras, ir kiti Teisingumo Departamento skyriai, lig šiol apsiweikė su espionażo, sabotažo ir penktos kolonos problemomis, kaip tik jos pasirodė, ir ant toliaus pasirenge taip daryti.

"Noriu pabrėžti," jis sako, "kad persekiojimas ateivių — ekonominis ir socialinis — gali būti dvipusinis kardas. Tokis persekiojimas gali lengvai pastumti žmones, kurie dabar lojalūs, į penktos kolonos veikimus. Su ekonomine diskriminacija lojalių ateivių, mes neteksime tų gabumų, patyrimo ir sunkaus rankų darbo, kurie su laiku mums bus būtina reikalingi. Nuo tų žmonių atimdami pragyvenimą, vartodami ekonominę diskriminaciją, iš jų padarytumė sau visuomeninę našta. O tai yra bereikalingas daiktas. Ir atsiminkime, kad vis dar tebesiranda daug amerikiečių Ašies ir Ašies okupuotuose kraštuose. Kam duoti Ašies šalims progos atsilyginti su nusiskaltėliais amerikiečiais užsieni."

"Taipgi atsiminkime, kad dauguma taip vadinamų ateivių-priešų — kaip ir daug iš mūsų tėvų — atvažiavo čion dėl panašių priežasčių, — nepasiduoti persekiojimams; gėrėtis demokratijos privilegijomis ir pareigomis; auklėti savo vaikus laisvame pasaulyje. Šie žmonės yra lojalūs savo idea-

lams ir lojalūs mūsų valdžios formai. Raginkime, ne atstumkime tą lojalumą. Mums rūpi, ką žmogus veikia, o ne koks jis iš kilmės."

Aštuonios valstijos — California, Oregon, Washington, Nevada, Arizona, Montana, Utah ir Idaho — užbaigė identifikacijos programą. Kitose valstijose, šeštadienis, vasario 28 d., buvo paskutinė diena. Ateiviai-priešai, kurie nepadaė aplikacijos identifikacijos liudijimams į apribotą laiką, bus sunkiai baudžiami; juos bus galima sumti ir sulaukyti per visą karo laiką.

Department of Justice,

Washington, D. C.

Minersville, Pa.

Kas Pas Mus Naujo

Dideliai svarbių nuotikių pas mus nėra. Žymėtina gal tik tas, kad moderniškos anglies kasyklos užsidarė beveik visos. Nors ir dirba, dar neva kelios, bet apie jų sistematišką darbą, sulig organizuotų darbininkų patvarkymo, nieko tikro negalima pasakyti. Patys gi darbininkai, kokius ascesmentus (dadėckus) moka iš savo uždarbui; taip išrodytų, kad ir pats darbininkai dailinai priguli prie kasyklų. Bet didžiama darbininkų, ką palaiko šitą mūsų miestelį, tai dirba primityviase kasyklose, tad apie jų uždarbui nieko tikro negalima pasakyti. Vieni uždriba daugiau, kiti, mažiau. Bet daugiausia tokiose skylose dirba — nukaršę seneliai, kurie jau pirmiau spēkas pabai-gė, kvapą dulkėse ir dujose, išėikvojo, tai prie skubaus darbo jau netinkami. Bet, kad gyvybės palaikymas reikalautų šokių ar tokių būdų susirasti duoną, tai turi lysti ir į pavojingiausias vietas įsieškoti duonos!

Su jaunimu, — kas kita. Vieni, kaip sužino kur tinkamesnį darbą, išvažinėja; kitus patėmė Dėdei Samui tarnauti. Ot, taip ir nyksta... Bet, kadangi pas mumis jaunimas neorganizuotas, progresyvei visuomenėi mažai žinomas, tai ir negalima pranešti, kiek išėjo jaunimo kariuomenėn bei gintį savo demokratinę tėvynę nuo viso pasaulio pabaisos — fašistinio pasitūlio Hitlerio!

Visuomeniškų išleistuvių pagerbimui jaunų kovotojų nedaroma; tą žinoma tik tėvams, kurie savo sūnus išleidžia kovoti už mūsų valsių. Nors tikrenybė, visuomeniškai reikėtų pagerbti jaunolius.

Progresyvei organizacijose, kur pirmiau visas progresyvis judėjimas pasilaikė, mūs veteranai nuseno, negali palaikyti visą judėjimą tuom pačiu tempu, tai ir šiame, svarbiausiam momente savo užduotį neatlieka.

Moterys, kurios visuomet stovėjo veikime, — nepasitraukė iš veikimo dėl tingėjimo, o tik dėl negalėjimo. O jaunesnės neateina jas pavaduoti. O į tai reikėtų rimtai žiūrėti jaunesnėms draugėms, nes tai užduotis pačių darbininkų — ypatingai šiom svarbiu momentu...

ALDLD 14 kuopa turi narių dar nevisai mažai, dar nevisai nusenusi, kurie-rios gauti pavaduoti senesnius, atlikti savo užduotį. Bet taip nėra; kodėl? Tai tikrai pilnas apsišleidimas...

Jeigu mes pilnai įvertintume, kokią svarbią rolę sulošė šita kultūrinė organizacija visai lietuvių tautai, tai mes laiktume už didelį nusikaltimą apaleisti kuopų susirinkimus nedalyvauti juose. Juk tai yra klasinė darbininkų mokykla.

J. Ramanaukas.

Lawrence, Mass.

Apie Viską

Išėjo kariuomenėn d. A. Balčiūnas. Jis jaunas vaikinai ir tik prieš keletą metų atvykęs iš Lietuvos. Kaip blaivai protaujantis ir pažangus žmogus, jis daug yra papasakojęs apie buvusį Smetonos režimą Lietuvoje, kuris yra buvęs žiaurus ir niekingas.

A. Balčiūnas priklausė ir veikė vietos lietuvių organizacijose. Jis buvo L. U. Kliubo vice-pirmininku.

Linkiu jam viso labo tar naujant šiai šaliai.

Iš priežasties darbų sumažėjimo, T.D.U.A. ir kompanijos bendrai susitarė ir patvarkė, kad būt duodama dirbti 32 valandos savaitėje tiems darbininkams, kurie priimti darban nuo 1 d. rugsejo, 1941 m. Jeigu darbai dar labiau sumažėtų, tai darbo valandos būtų sutrumpintos net iki 20 val. savaitėje.

Unijos lokalas 227 Lawrence atidaro vaikams šokių kursus. Vaikučiai bus priimami nuo 7 iki 10 metų amžiaus. Bus imama tik po vieną iš šeimoms. Tokių mažųjų-kursų manoma sudaryt grupę iš 32 asmenų. Jeigu kuris iš tos grupės pasitrauks, tai jo vieton bus paimtas kitas.

Taigi, kurie norite savo vaikus leisti į minėtus šokių kursus, tai užsiregistruokit unijos raštiniėje. Kursai prasidės kovo 11 d.

Unijos lokalas padarė savo viešą pareiškimą, raginantį nepiliečius bei pavaldinius tų šalių, kurios yra kare prieš Jungtines Amerikos Valstijas, kad tų tautybių žmones — vokiečiai, italai ir japonai — nevilkinant užsiregistruotų vietos pašte (Post Office), išpildydami visus šios šalies valdžios reikalaujamus formalumus. Mat, prie unijos priklausomumė tautų darbininkų, ir daugelis jų neapkenčia fašistinių elementų, tai unija nori tokius darbininkus apsaugoti, kad vėliau jie neturėtų bet kokių nesmagumų. Tokis užsiregistravimas turi būti atliktas iki vasario 28 dienos, 1942.

Vietos dailydžių (karpentėrių) unijos lokalas pirkto už \$1,000 Apsigynimo Bonų. Lokalo valdybą ir visi nariai pasizadėjo remti visais galimais būdais savo šalies pastangas sumušimui ir sunaikinimui Hitlerizmo.

Italų moterų klubas čionai vienbalsiai pasisakė prieš gengsterį Mussolinį, ir pasipirko Aps. Bonų už \$200. Šio klubo moterys pašvenčia 2

vakarus savaitėje mezzimui kojinių ir svėdėrių kovojantiems karo fronte mūsų vyrams prieš fašizmą.

CIO Mass. valstijoje veda vaju už sukėlimą 25 milijonų dolerių pastatymui naujų bombanešių, kurie naikintų mūs šalies užpuolikus fašistus. Mass. valstijoje jau sukelta ir nupirkta Aps. Bonų už \$2,235,000. J. Salarna, Mass. valstijos C.I.O. prezidentas, pasipirko už \$500 Aps. Bonų ir pareiškė remsią kovą prieš fašistų agresiją. Jis pabrėžė būtiną reikalą remti Sov. Sąjungą ir jos Raudonąją Armiją, kuri didvyriškai muša Hitlerio razbainikus iš savo žemės.

L. K. Biuras.

Worcester, Mass.

Vieša Padėka

Dominikas Vaitelis mirė vasario 13, 1942, ir buvo palaidotas į Hope Cemetery vasario 16, 1942.

Mes, velionio šeima, sukiu tariame giminėms, draugijoms, draugėms, ir draugams ir pažįstamiems širdingai ačiū už puikias gėles ir mums atjautimą mūsų liūdnoje valandoje.

Ačiū draugei M. Sukackienei už jos tinkamus ir jauningus žodžius, pasakytus atsisveikinant visiems su draugu Vaiteliu (Carroll Funeral palatpoje ir ant kapinių).

Dėkavojame Lietuvos Sūnų ir Dukterų Broliška Draugijai už patarnavimą su karsto nešėjais. Reikiame viešą padėkos žodį draugei Davidonienėi, kuri mums neužmiršo laike ligos ir neužmiršta dabartiniu momentu.

Velionis buvo "Laisvės" skaitytojas ir priklausė prie L.D.S. 57 kuopos, Lietuvos Sūnų ir Dukterų Broliškos Draugijos, prie A.L.D.L.D. 11 kuopos ir Sv. Jurgio Pašalpinis Draugijos.

Dominikas Vaitelis mirė po sunkios ir ilgos ligos, kuri tęsėsi nuo 1934 metų.

Paėjo iš Kaunijos, Platelių miestelio, Uogučių kaimo. Atvažiavo į Ameriką 1907 metais, ir per visą laiką gyveno Worcesteryje. Dirbo Graton and Knight Co. iki 1934 metų, kada turėjo apaleisti darbą iš priežasties ligos. Nuo to laiko visai negalėjo dirbti.

Palikome nuliūdime, **Katrina Vaitelienė**, ju gyvenimo draugė.

Dominic Vaitelis, sūnus.

Katherine Vaitelis, duktė.

Berne, Sveic. — Pranešama, kad naciai užimtose sovietinėse žemėse griežtai uždraudė bendrus kolektyvius ūkius ir įsakė grįžt į pavienius ūkius.

PHILADELPHIA, PA.

Prašome įsitėmyti ir būti

VAKARIENĖ TEATRAS ir ŠOKIAI

Dienraščio "Laisvės" Naudai

Rengia visos Lietuvių Pažangios Organizacijos

Sėkmadienį, Kovo-March 15

Bus sulošta labai juokinga komedija

"Atvažiavo su Kraičiu"

Parašė Sonas Vincas

Lošimas prasidės 4 valandą po pietų

Vakariene 6 valandą, o šokiai 7 val.

Gerbiama Visuomenė! Nuširdžiai kviečiame atsilankyti. Komisija deda visas pastangas kad patenkinti publiką kaip valgiais taip ir programa.

BUS SAVOY PLAZA

835 N. BROAD ST.

PHILADELPHIA, PA.

Tarpu Poplar ir Girard Avo.

Sovietų Oficialiai Pranešimai

Maskva, kovo 1 — Sovietų Žinių Biuras šiandien išleido tokį pranešimą:

Sovietinė kariuomenė naktį iš vas. 28 į kovo 1 d. darė veiklius žygius prieš vokiečių fašistų kariuomenę. Artilerijos baterija, komanduojuama drg. Volunino, vienoje dalyje vakarinio fronto, tiesiogine ugnimi atmušė prieš tankų ataką ir sunaikino keturis vokiečių tankus.

Tuo pačiu metu raudonieji artileristai sudaužė prieš apkasinių patrankų bateriją ir išmušė jų tankinę kanuolę iš veikimo.

Vienoje dalyje Kalinino fronto vokiečiai pradėjo kontr-atakuoti raudonarmiečių užimtas pozicijas, komanduojamų drg. Jakovlevo, bet raudonarmiečiai, žėrdami pražištingą ir gerai nutaikytą ugnį, nuvijo vokiečių atgal. Mūšio lauke liko 200 nukautų priešų.

Sovietiniai būriai, veikiantieji Leningrado fronte, per dieną sunaikino 600 vokiečių kareivių ir oficerių. Raudonarmiečių kanuolės ir žvalgų būriai sunaikino keturis vokiečių fortukus.

FILIPINŲ PREZIDENTAS UŽTIKrina, kad JIE IKI MIRTIES KOVOS PRIEŠ JAPONUS; PAREIŠKIA, kad AMERIKA NESUMUŠAMA

(Taša nuo 1 puslapio)

mušta su vis didesniais, kasdien augančiais priešams nuostoliais. Mūsų kareiviai, vadovaujami generolo Mac-Arthuro, narsiai nugalė milžiniškai didesnes priešų jėgas. Mūsų talkininkai kituose frontuose taip pat atlieka savo pareigą.

„Mes esame nukentėję nepasisekimu, bet mes jau pradėjome laimėti pergalę. Jungtinės Tautos, iš pradžių priverstos gintis, dabar ima užpuolimą iniciatyvą prieš japonus. Singaporo praradimas tapo atsvertas talkininkų laimėjimais Macassar sašiauryje, Gilbert ir Marshall salose ir vandenys ties sala. Žaibo jėga, kuria priešai iš pradžių trenkė, jau sparčiai eikvojasi ir aš tikiu, kad ne užilgo milžiniškoji Amerikos galybė pilnai pradės veikti šioj pasaulio dalyje.“

„Mūsų kareivių narsa jau sukėlė viso pasaulio pagarbą ir pasigėrėjimą. Visur yra aukštai giriamas tvirta ištikimybė ir civilių mūšų gyventojų. Taip liudiam savo kraują už teisybę ir lais-

ve, mes paaukštinome savo tautos kiltumą. Mes įrodėme savo ištikimybę Amerikai ir užsitarnavome gilią pasaulio pagarbą.

„Mūsų valdžia ir Jungtinių Valstijų valdžia darė ir daro viską, ką tik išgal, kad palengvint civilių gyventojų kentėjimus ir vargus, ypatingai šeimynoms oficerių ir kareivių, kurie fronte kovoja.“

„Ypač bus rūpinamasi šeimynomis karių ir civilių gyventojų, kurie buvo užmušti ar sužaloti priešų veiksmiais.“

„Aš raginu kiekvieną filipiną nenusiminti, pasitikėti mūsų kareivių patriotizmą ir narsa karo lauke, bet labiausiai pasitikėti Amerikai ir didžiuoju, mylimuoju mūsų vadu — prezidentu Rooseveltu.“

„Jungtinės Tautos laimės šį karą. Amerika yra per daug didi ir per daug galinga, kad ją kas galėtų suvaržyti šioje kovoje. Aš žinau, kad ji neapleis mūsų!“

„Manuel L. Quezon, Filipinų Prezidentas, 1942 m., Vas. 28 d.“

Šostakovičio Muzika apie Kovą Prieš Vokiečius Išiveržėlius

Kuibišev, Sovietai. — Šiandien Didžiojo Teatro orkestras dar pirmą kartą griežė Septintą Simfoniją, parašytą Dmitriju Šostakovičiu, garsaus sovietinio muzikos kompozitoriaus. Šiame kūrinnyje Šostakovičius vaizduoja kovą prieš išveržėlius vokiečius. Pradžioje jis muzikos instrumentų balsais perstato ramų sovietinių žmonių gyvenimą ir kaip karas jį sudrumstė; paskui išreiškia pradinį Raudonosios Armijos traukimąsi atgal; pagaliau, vaizduoja pergalingą Sovietų ofensyvą prieš nacius.

Griežiant šį veikalą, dalyvavo įvairių šalių atstovai, žymesni sovietiniai darbuotojai ir Raudonosios Armijos karininkai. Veikalas jiems nepaprastai patiko, ir jie keturis kartus, skardžiais sveikinimais, išsakė jo autorių Šostakovičių ant pagrindu.

Pirm pradendant griežtą kūrinį, buvo perskaityta tokia įvadinė Šostakovičiaus pastaba: „Kada kanuolės kalba, tai mūzos (meno dievaitės) tyli.“ Bet „čia mūzos kalba kartu su kanuolėmis.“

Šostakovičius šią simfoniją parašė tarp pačios karo ugnies Leningrade ir kituose mūšų frontuose.

SUBMARINO SUŽEISTAS PANAMOS LAIVAS

Montevideo, Uruguay. — Čia atplaukė sužeistas žibalinis laivas „Antiope“, 4,046 tonų, Panamoje įregistruotas. Jis buvo torpeduotas fašistų submarino ties Venezuela.

Japonai Bombardavo Anglų Indijos Salas

New Delhi, Indija. — Japonijos orlaiviai penktadienį pirmą kartą bombardavo anglų Indijai priklausomas Andaman salas, ypač lėktuvų stovyklą Porte Blair. Tos salos yra už 350 mylių į pietų vakarus nuo Rangoono.

Anglai teigia, kad tuom žygiu japonai porą žmonių užmušė, o šiaip menkai nuostolių tepadarė.

Nužiūrėta, kad japonai stengsis užgrobti Andaman salas, ypač, kad jų orlaiviai ir submarinai galėtų iš tų salų užkirsti kelią Amerikos ir Anglijos laivams, kurie gabeną karo reikmenis Sovietų Sąjungai ir Kinijai.

Tokio, kovo 1. — Japonų laivai išskėlė savo kariuomenę trijose atskirose dalyse holandų salos Javos.

Sovietai Užveržia Vokiečiam Kilpą Staroje Russoje

(Taša nuo 1 puslapio)

PERGALĖ CENTRALINIAME FRONTE

„Raudonoji Zvaigždė.“ Sovietų kariuomenės laikraštis rašo, kad raudonarmiečiai laimėjo svarbią pergalę vienoje dalyje centralinio fronto, kur, po ilgo mūšio, sulaužė visą vokiečių liniją ir užėmė stipriausias jų pozicijas.

DAUGUMA VOKIEČIŲ ŽŪVA

Išvien su vokiečiais ties Staraja Russa veikia ir ispanų fašistų „Mėlynoji Divizija.“ Paimti nelaisvėn ispanai pranešė apie daugybę užmušamų nacių. Sako, iš vokiečių kuopų, turėjusių po 160 kareivių, teliko tik tai po 10 iki 30 vyrų per dvi tris dienas kautynių.

Raudonoji Armija neatlaidžiai šturmuoja vokiečius Leningrado fronte ir grumiasi pirmyn vis arčiau Smolensko, ce n tralinio fronte, ir arčiau Dniepropetrovsko, Ukrainos fronte.

GRĖSIA NACIAM APSUPTI „KIŠENIJE“

Maršalo Timošenko kariuomenė pradėjo naujus žygius prieš nacius Charkove, Ukrainoje, ir per dieną užmušė 2,400 priešų.

Iš šiaurinių ir pietų raudonarmiečiai jau per porą desėtkų mylių aplenkė Charkovą, prasigrumdami toliau į vakarus; grėšia apsupti vokiečius tame Charkovo „kišeniuje.“

Naciai Sakosi Laimėję Mūsų Krime

Berlin. — Vokiečių radijas skelbė, kad Krime per kelias paskutines dienas, Kerčo pusiasalyje, naciai užmušė ar sunkiai sužeidė 4,000 rusų ir sunaikinę 46 tankus. Sako, vokiečiai smogikai perėję ledu per Azovo Jūrą ir sunaikinę vieną stiprią rusų poziciją Krime. Anot nacių, tai italai ir slovakai atmušė rusų tankų atakas Doneco srityje.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

BINGHAMTON, N. Y.
ALDLD 20 kp. Moterų Skyrinus susirinkimas įvyks 6 dieną kovo (March) 7:30 val. vakare. Lietuvių svetainėje, 315 Clinton St., Binghamton. Visos narės kviečiamos dalyvauti tame susirinkime, nes turėsime daug svarbių darbų atlikti. — M. K. (52-54)

WORCESTER, MASS.
LDL 11 kp. susirinkimas įvyks 5 d. kovo (March) 29 Endicott St., 8 val. vakare. Visi draugai būkite gal ir knygas gausim. — Sekr. J. M. Lukas. (51-52)

Dr. J. J. Kaškiaučius

Telefonas: HUmboldt 2-7064
530 SUMMER AVE.
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais.

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsamuoja ir laiduoja ant visokių kapinių
VELTUI ŠERMININE (KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karetas veselijom, krikštynom ir kitkam.
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

Anglų Lakūnai Giria Sovietų Orlaivinius už Gabumus

(Taša nuo 1 puslapio)

Tie anglai lakūnai stebisi, kaip sovietiniai orlaiviniai, po vienos kitos pamotikos, išverčiamos iš anglų kalbos į rusų, jau gerai valdė angliškus Hurricane lėktuvus. O tai sudėtingi, painūs lėktuvai, kiekvienas ginkluotas tuzinu kulkasvaizdžių.

Anglų lakūnai veikė šiauriniame Murmansko fronte. Sako, kad jie ten gavo gerai apšildytas patalpas ir puikų maistą.

Pirmieji išmokė veikt angliškais lėktuvais rusai paskui išmokino jais kovoti daugelį kitų sovietinių lakūnų.

SUDAUZĖ JAPONŲ VALTIS TIES JAVA

Java, kovo 2. — Talkininkų orlaiviai sunaikino beveik visas valtis, kuriomis japonai mėgino iškelt daugiau savo kariuomenės į šiaurinę dalį salos Javos.

CHARLES' UP-TO-DATE BARBER SHOP

K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

BRIDGEPORT, CONN.

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS

Pranešu, jog aš atidariau Wholesale ir Retail likerijų krautuve. Tai krautuve, kurioje parduodama daugmeniška ir po mažiau likerijų.

VESTUVĖMS, BANKIAMS IR PARĖMS
Tokiams pokiliams mes parduodame viską už labai žemas kainas.

Federal Liquor Store

2410 MAIN STREET, BRIDGEPORT, CONN.
Telefonas 4-3779
P. S. SEKITE MŪSŲ SPECIALŲ SAVAITES

NOTARY PUBLIC

Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)
LAINIUITAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už pereinamą kainą.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrūšta mūsų šermininė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St. Philadelphia, Pa.
Telefonas Poplar 4110

Redakcijos Atsakymai

D. G. Jusui, Braintree, Mass.—Ačiū už prisiuntimą radio-foto „Slaughtered civilians“ iškarpos. Pasinaudoti tokiomis iškarpomis mes negalime be leidimo tų agentų, kuriuos tokius atvaizdus pateikia spaudai. Šiomis dienomis gavome ir mes tokių atvaizdų (gatavai padarytas klides), ir manome įtarpinti „Laisvėn“.

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageldaujama. Tarpog atmaliauju įvairiom spalvot.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

F. W. Shalins

(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 JAMAICA AVE.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikdam garbingas laidotuves \$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

SKELBKITES "LAISVĖJE"

Tikras Bičių Medus

Gaunamas iš Bitininko Končiaus

Dabartiniais laikais daug žmonių nebėdavoja, kad trūksta cukraus. Nes jie vietoje cukraus naudoja medų. O medus yra dešimtį kartų sveikiau valgyti negu cukrus.

Bitininkas Končiaus praneša visumenei, kad iš jo galima gauti geriausio-tikro bičių medaus, pavasarinio. Nes pavasarinis medus yra daugiausia bičių suėstas iš liepų žiedų. Parduoda sekamai:

Kvorta stiklinė, 3 svarai \$0.85
5 svarai puoduke \$1.25
Galionas, 12 svarų \$3.00

Prisunčiame į namus ir persiuntimo kaštus apmokame. Užsakydami galite prisiųsti pinigų kortą su užsakymu arba pažymėkite kiek norite, mes prisiųsime C.O.D.

Parduodame nedaugiau kaip vieną galioną kostumeriui. Užsakydami aiškiai paduokite savo adresą ir pažymėkite kiek norite medaus: kvortą, 5 svarų puoduką ar galioną.

KONČIAUS BITININKYSTĖ

57 BATTERY ST., NO. ABINGTON, MASS.

Končiaus bitininkystės medaus taipgi galite gauti Brooklyn: „LAISVĖJE“, 427 Lorimer Street; pas Vikriką, 123 Grand St., pas Šimanską-Petkuską, 380 Grand St., ir pas W. Shabūną, 306 Union Avenue.

LIETUVISKA UŽEIGA

Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių VYNŲ ir DEGTINĖS
Importuoty ir Vietiniy
Kasdien Turime
KARSTŲ UŽKANDŽIŲ
JOSEPH ZEDAT, Sav.
411 Grand St., Brooklyn

Le VANDA

FUNERAL PARLORS
Incorporated
J. LeVanda—E. LeVanda
Tėvas ir Sūnus Levandauskai
UNDERTAKER
337 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0788
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

LORIMER RESTAURACIJA

ANTANAS BARZDA, Savininkas
417 LORIMER ST. "Laisvė" Name BROOKLYN

Geriausios Rūšies VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško Stiliaus.

Puikūs Lietuviško namų darbo kilbasai ir kepta paršiena.

Gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.

ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VELAI VAKARO

Penktadieniais ir šeštadieniais atdara per naktį
Visada yra pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių — virtų ir žalių.

Lietuvių Kūro Kompanija

ĮDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į Jūsų Seną ar Naują Sildytuvą (Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmėrus Jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikdame apmokavimą be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

496 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

409 ir 417 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451

ISDIRBEJAI IR PARDAVEJAI GERIAUSIOS RŪŠIES RAKANDŲ

Ateikite pasižiūrėti mūsų parduodamus rakandus ir palyginkite kainas su kitomis krautuvenimis.

Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuosimčių

JŪS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU

Kaip Petraičių Krautuvenė

M. PETRAITIENĖ IR SŪNAI

Jūs mokėsite už rakandus, o ne už išrėdymą

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Neištikimiams Wardenams Nebus Vietos Tarnyboj

Kalbėdamas šešiem šimtams zonų wardenų sąrašą centralinės policijos stoties patalpose, New Yorko, pereiną šeštadienį, majoras LaGuardia perspėjo, jog tūli kritikai Civilinių Apisigynimo yra atstovais organizacijų, padedančių Amerikos priėjams. Jisai ragino wardenus intensyviau veikti. Apie norinčius suirutę kelti sakė:

„Nuo atakų iš oro sargyboj nėra vietos norintim save paduoti ar bile kam, kuris norėtų tai išnaudoti, gal labai at-sargiai, inėjimui susilaikymo nuo veiklos, nesantaikos ir panikos.“

Majoras sakė, jog dar vis tebestokuoja reikalingų įrankių, tačiau pareiškė viltį, jog laukiama neužilgo juos gauti, nurodydamas, kad jis kovojų kongrese už paskyras tam tikslui ir kad dabar, gavus pas-kyras, turės ateiti ir reikme-

ny. Dėl kilusių tarp wardenų nesuipratimų ir teismų ir dėl sprendimo, kas geras, o kas ne, majoras pasakė: „Aš netyrinėsiu asmeniškus wardeno papročius. Tą palik-siu precinkto (pol. nuovados) kapitonui. Mes negalime am-žinai testti bylas. „Aš noriu kovoti prieš Vo-kietiją, Italiją, Japoniją. Aš nenoriu kovoti prieš jus,“ pa-reiškė majoras tarp audringų aplodismentų.

„Jūs ir aš žinome, kad iš 260,000 negali būti visi geri,“ dądėjo majoras pažymėdamas, jog nuo atakų iš oro sargyba tebėra organizavimosi proce-se. Jis sakė, jog netolimoje ateityje zonų ir sekcijų war-denai bus pašaukti ir ištirti, kiek jie turi išgalės ir supra-timo tam darbu ir tik tuomet jiems duos galutinus paskyri-mus. Rep.

Areštavo Kriksčionių Frontininkų Šulą

William Gerald Bishop, 39 m., vienas iš 17-kos čionai New Yorko teistų 1940 metais kaltinimu planavus jėga nu-versti valdžią, pereiną šešta-dienį nugalėtas Ellis Salon kaip priešų šalies ateivis. Me-nama, jog jis bus uždarytas visu karo laiku.

Bishop turi seną prieš ko-munistus agitatoriaus rekordą. Jisai buvo globojamas pono Ralph M. Easley, buvusio Na-cionalės Teisinių Federaci-jos vado, taipgi vienu tarpu gyvėsi ryšiais su Martinu Dies. Laikė teismo jį ir jo grupę uo-liai gynė kun. Coughlin ir jam artimas laikraštis Brooklyn Tablet.

Nors jis tikrino esąs gimes Mass. valstijoje, tačiau federa-liai viršinininkai laiko jį gim-u-siu Austrijoj. Jis keletą kartų yra buvęs sulaikytas kaltinimu nelegaliai įvažiavus ir kartą buvo nuteistas terminui sun-kiųjų darbų kalėjimo už nele-galiai turėjimą šautuvo.

Laikė minėto 17-kos teismo jis buvo prisipažinęs gavęs amunicijos ir parako iš 165-to nac. gvardijos būrio armorės.

Lankėsi Laisvėje

Pereiną sekmadienį lankėsi karys Juozas Mankauskas, tarnaujans Fort Meade, Md. Nusipirko dienraštį Laisvė ir pareiškė pasitenkinimą dien-raščio pastangomis už Ameri-kos ir talkininkų pergale ant fašistinės Ašies. Sako, lietuviai kariai didžiuojasi Laisvė. Mankauskas jau turi ir vyres-niojo kario požymių. Paeina iš Clevelando.

AIDO CHORO METINĖ VAKARIENĖ

Ivyks šeštadienį Kovo 14 March Liet. Amer. Piliiečių Klubas 280 Union Avenue Brooklyn, N. Y. Pradžią 7:30 val. vak. Vakarienės tikietas \$1.50 Vien šokiams 50c. ★ GERA ORKESTRA ŠOKIAMS ★ Užkviėčia, AIDO CHORAS.

Degučius Aplankė "Garnys"

Pereiną nedėdienį sutikau savo kaimyną Vincą Degutį, nepaprastai linksmam ūpe.

—Tai kas naujo Vincai? Atrodai linksmas šiandien, ha?—paklausiau.

—Nugi turiu pasigirti, kad jau turiu įpėdinį.

—Tai smagu girdėt... O kaip jaučiasi žmonelė?—pasi-teiravau.

—Žmonelė (Onutė) jaučia-si neblogai. Ji dabar randasi "Williamsburg Maternity ligo-ninėje; kambario nr. 23.—Ir tų paaiškinęs Vincas nuskubė-jo vėl į ligoninę. Dar pridėjęs, kad sūnus atrodo stiprus ir sveikas.

Vincas Degutis yra nuolatin-is Laisvės skaitytojas, o De-gutienė Ona, yra Moterų Ap-švietos Klubu narė. Linkėtina laimingai ir sveikam augt jau-najam Degučiu, o Degutienei greitai būti sveika. Petras.

Vaišingas Naujas Piliiečių Klubu Gaspadorius

Dėlei artimesnių ir glaudes-nių santykių su Piliiečių Klubu kostumeriais, naujasis klubo gaspadorius Zakarauskas su-ruošė puikią vakarienę ir vi-sai dykai. Svečių prisirinko gana tirstokai ir vaišindamiesi skaniu kugeliu ir košelienu, visi klausinėja, kas tą viską taip gardžiai paruošė. Paga-liaus sužinota, kad vaišes pa-ruošė gaspadoriaus žmona Za-karauskienė. Pats Zakaraus-kas ypa sumanus ir draugiš-kas žmogus, o jo žmonelė ge-ra gaspadinė.

Beje, vakarienė ir gėrimas buvo duodama dykai tik vieną valandą, bet paskiau susirin-kusieji linksminosi iki vėlyvai nakčiai. Klube biznis eina sklandžiai. Tai puiku. Petras.

Karinė Darbo Taryba Užgrė Uniją

Jan prieš tūlą laiką CIO buvo laimėjęs teisę atstovauti Prudential Life Insurance 2-300 agentų kolektyvėse dery-bose. Bet firma vilkino susi-tarimą. Tada darbininkai pa-grąsino streiku ir reikalą per-davė Karo Darbo Tarybai, ku-ri pripažino CIO teisėta darbi-ninkų atstove ir paragino fir-mą susitarti.

MOTERŲ ATYDAI

Jau bus valanda laiko, kaip Brooklyn moterys bandė su-organizuoti Pirmosios Pagal-bos kursus, bet dėlei negalėji-mo gauti instruktoriaus dar-bas buvo užtęstas. Su malonu-mu dabar tenka pranešti, kad instruktoriaus klausimas jau yra sutvarkytas ir greitai atei-tyje kursai prasidės. Pamokos bus duodama Williamsburg Health Center, Maujer St., ne-toli Graham Ave. Kursas tęsi-si per vienuolika savaitių, vieną vakarą savaitėje, nuo 8—10. Lankytojoms reikės įsigyti 60 centų vertės knygelė. Pamokos nemokamai.

Kadangi klasėje dalyvių skaitlius yra apribotas, o ge-ras skaitlius klubiėčių yra pa-siryžusios lavintis toj srityje, tai vienoje klasėje yra likę tik-tai del šėių ypatų. Kurios nori kartu su klubiėtėmis taja klase pasinaudoti, skubiai pri-duokite savo vardą ir antrašą K. Petrikienei arba S. Sasnai, ir jum bus pranešta, kada kur-sas prasidės. Kurios esat už-siregistravusios pas komisiją, toms bus pranešta. Klase su-darys tikrai lietuviškas moterys.

Pramokt suteikti pirmąją pagelbą asmeniui nelaimėi pa-tikus reikėtų susidomėt kiek-vienam ir kiekvieni, nepai-sant amžiaus nei užsiėmimo, ypač dabar, kuomet šalis ran-dasi kare. Nelaimių galima ti-kėtis ne vien tik iš priešo pu-sės, bet ir paskuboj darbavie-tėse, namuose ir visur. Kur-sams yra prašomos užsiregistruoti tiktai tos, kurios mano tikrai lankyti iki pabaigai. Baigusioms kursą bus išduoda-na paliūdjimas. Moterų Apšvietos Klubu Kom.

Sušaukta Browderio Konferencija

New Yorko East Sidėj, Beethoven Hall, pereiną sek-madienį popietį sušaukta lo-kalinė organizacijų konferen-cija prisirengimui prie nacio-nalės Browderiui laisvinti kon-ferencijos, įvyksiančios kovo 28 ir 29-tą, New Yorke.

Konferencijos sušaukimu rū-pinosis vietos unijų ir organi-zacijų komitetas priešakyje su Max Perlow, prezidentu Loka-lo 76-B ir A. Sirota, fin. sekre-torius Lokalo 140, Rakanų Darbininkų Unijos, CIO.

Saukėjai konferencijos savo atsišaukime pareiškė, jog "lai-kymas kalėjime Earl Browde-riui, žymaus kovotojo prieš fa-šizmą, yra prieš Teisių Bilių, kuris sako, kad 'nebūtų žiau-rių ir persunkių baudų'..." Rep.

Harlemo Žmonės Teiks Visą Paramą Karui

Harlemo organizacijų kon-ferencijoj, kurioj atstovauta daug negrų darbininkų, profesionalių, religinių, broliš-kių ir kitokių organizacijų na-rių, pasisakyta už pilniausią paramą karui.

"Mūsų šalis yra kare; mes stovime su savo šalimi be jo-kių derybų," pareiškė Dr. Max Yergan, Nacionalio Neg-rų Kongreso prezidentas, kal-bėdamas konferencijai ir tą jo pareiškimą konferencija suti-ko audringa ovacija.

Konferencijoj buvo nurody-ta, jog bile kokia diskrimina-cija kenkia laimėjimų karo ir dėlto turi būti pašalinta, ar tai būtų prieš negrus, ar prieš ateivius. Taipgi pasisakyta už būtiniausius susidėjai pageri-nimus.

"Laisvėje" galima gauti Apsigynimo Bonai

Jauieji Komunistai Stoja Už Militariską Muštą Vidurinėse Mokyklose

Vasario 28 ir, kovo 1-mą įvykusioj New Yorke šios valstijos Jaunųjų Komunistų Ly-gos /"Pergalės Konferencijoj" jauieji komunistai nusitarė mobilizuoti savo narius dides-nėms aukoms kovai už Ame-ricos žmonių pergale ant fa-sistinės Ašies.

Konferencijoj priimtoji re-zoliucijoj pažada prezidentui Rooseveltui dėti didžiausias pastangas užtikrinimui "trijų didžiųjų tikslų," apie kuriuos prezidentas kalbėjo Washing-tono gimtadienio prakalboje. Taipgi pasisakė, jog "sirdin-gai pritaria" įvedimui verstino militariško lavinimo vidurin-se New Yorko mokyklose jau-nimui nuo 14 metų, ir kad pri-taria organizavimui jaunolių vienam mėnesiui liuosorio darbo farmose laike darbyme-tės.

Už militarišką lavinimą jau-nimo yra pasisakius ir Komu-nistų Partija. Jos atstovas valstijos įstatymdavystei S. Gerson, kalbėdamas Albanį pereiną savaitę, pareiškė, jog po to, kas atsitiko su Singa-pore, negali būti dviejų nuo-monių dėl reikalo lavinti jau-nimą militariško mušto, kad kiekvienas gyventojas būtų pasiruošęs apsigynimui. L. K. N.

Užrekorduos Sovietų Filmų Muziką

Pranešama, jog susitarta Artkino Pictures, Inc., su Stin-son Trading Co., 27 Union Square, N. Y., išdirbėjais ir platintojais Sovietų rekordų Jungtinėse Valstijose ir Kana-doj, užrekorduoti originalius gabalus iš sekmingų filmų.

Tarpe pirmiausia užrekor-duosim bus dvi iš filmos "Mergina iš Leningrado." Viena, "Raudonoji Slauge," įdai-nuota per Zoją Fiodorovą, ant-roji taipgi jos įdainuota su slaugių choru.

Kitos dainos bus iš filmos "Tanya," kuri bus pradėta ro-dyti Stanley Theatre, 7th Ave. ir 42nd St., N. Y., kovo 4-tą. Lubov Orlova, žinoma iš fil-mos "Volga Volga," ir kiti yra įdainavę ispūdingų dainų. Joms muziką parašė Isaac Du-najevskis, kurio muzikališkas populiarumas vienu tarpu duodavo jam įplaukų po 1-300 rublių per dieną.

Biznieriai, skelbkite savo biznį dienraistyje "Laisvėje"!

IT'S JUST LIKE FINDING MONEY!

Trade-in your old watch for a new BULOVA

A LIBERAL ALLOWANCE FOR YOUR OLD WATCH!

CREDIT TERMS

PATRICIA 17 jewels \$24⁹⁵

CREDIT TERMS

DEAN 15 jewels \$24⁹⁵

Kviečiame Smagiai Pabaliavoti

Šį sekmadienį, kovo 8-tą, į-vyks šauni arbatėlė minėjimui Tarptautinės Moterų Dienos, rengiama Lietuvių Moterų Ap-švietos Klubu. Bus karštos ar-batos su gerais užkandžiais—pyragais, žaismės, šokiai. Ti-kimasi ir meniškų programos, bet apie tai kita syk. Visam tam bilietas tik 35c.

Prašome jūsų rengkitės pa-tyms, praneškite ir kitiems, jog visa tai dėsis kovo 8-tą, lygiai 4 val. po piet, 419 Lorimer St., Brooklyne.

Komisija.

Prieš Sovietus Kalbos "Padarytos Vokietijoj"

Taip pareiškė Joseph E. Davies, buvęs Jungtinių Valst-ijų ambasadorius Sovietų Sa-jungai, savo kalboje Council for Democracy pokilyje Wal-dorf-Astoria viešbutyje perei-tą trečiadienį.

Jisai perspėjo, jog ameri-kiečiai, kurie patiki priešsovie-tinėms kalboms tampa įrankiu propagandos, kuri yra "pada-ryta Vokietijoj."

Daugelis amerikiečių, sakė kalbėtojas, laikosi tos nuom-ės, "kad bile pagalyt tinka pasiutusiam šuniui (Hitleriui) sumušti."

Kada mes priimame tokį atsinešimą, mes turime atsi-minti, kad jis yra padarytas Vokietijoj. Mes neturime pa-miršti, kad naciai dar tebe-veda savo ofensyvą kovoję į protavimą, kad jie yra kome-n-tatoriai ir kolumnistai. Jie ne-perstoja savo pastangose įkal-ti klytus tarp Jungtinių Tau-tų (talkininkų).

Rusijos rolė taikoje, sakė p. Davies, "išaugo iš tos, kurią ji sulė karė."

Mr. Davies, kaip žinia, yra stiprus šalininkas vieningos kovos prieš fašizmą ir teikimo pagalbos visiems talkinin-kams, kad jie išgalėtų sek-mingai kovoti.

Naudojimuisi prūdū ir gim-nastikų parankumais Jamaica Ave. ir Elderts žaistlavietėje dabar priimama registracijos pirmom trim savaitės dienomis nuo 7 iki 10 val. vak.

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. TRIangle 5-3622

168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-7179

Religijinių daiktų departmen-tas atdaras vakarais.

★ Geriausia vieta pirkt laikro-dėlius, žiedus ir kitokius auksinius daiktus pas

ROBERT LIPTON

701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Irving Theatre

Šią savaitę rodo paskilbusią amerikonišką filmą "Kaip Ža-lias Buvo Mano Slėnis." Ji pa-rodė narsios šeimos pasiryži-mą prieš ginkluotas jėgas, per sunkmečius, tarp alkio ar ne-apykantos, prieš juodąjį liki-mą kovoti už savo žemę, ginti nuo pavojų savo žaliajį slėnį.

Toje pat programoj rodoma "Port-Artūras," Japonijos ata-ka ant to porto, turinti didelį artimumą su dabartine ataka ant Perly Uosto.

Teatras randasi Irving Place ir 15th St., New York.

Ypatingas Knygų Išpardavimas

Tarptautinis Darbininkų Ap-sigynimas, New Yorko, kovo 8-tą ruošia specialį išpardavi-mą knygų, kurį pavadino: Išpardavimas knygų sude-gintų, knygų įkaltintų Oklaho-mos kalėjime ir knygų, kurios tebėra laisvos.

To išpardavimo pelnas ski-jiriamas gynomui. Oklahomos kriminalio sindikalizmo kali-lio ir tebelaukiančių teismo, tarpe kurių randasi ir viena lietuvių kilmės amerikone.

TDA yra gavęs tam išpar-davimui žymių amerikonų, pa-sauliniai garsių autorių auto-grafuotų knygų ir originalių rankraščių, tame skaičiuje ir iš daugelio tų autorių, kurių knygos Oklahomoj įkaltintos, kaip "maistingos."

Joseph E. Davies, buvęs J. V. ambasadorius Sovietų Sa-jungai, aukokęs savo garsios knygos "Misija Maskvon" rankraščius, tai yra, tas da-lis, kurios nėra oficialiais val-džios dokumentais.

Filmų Darbininkai Pasirinko CIO

Filmų ofisų darbininkai New Yorko, skaičiuje 750, pa-sirinko būti atstovaujama CIO unijos. Loew's-MGM už balsavo 324 prieš 137. Colum-bia balsai dar nepaskelbti, bet unija tikisi laimėjus. Neužilgo laukiama balsavimų RKO ir Twentieth-Century Fox firmo-se. Šie CIO laimėjimai buvo pirmi filmų industrijoj.

John J. Stanley, organiza-cijos finansų sekretorius, sa-ko, jog numatoma, kad neu-žilgo unija atstovaus visus 6,000 filmų ofisų ir profesiona-lus darbininkus.

RYTOJ! AMERIKINĖ PREMJERA 9 VAL RYTE

Artkino Perstato — Lubov Orlova, žvaigždė "Volga-Volga," judyje

"TANYA"

Diriguojama Gregorio Alexandrovo — Muzika Isaac'o Dunajevskio

Išimtinai: "Atsakymas iš Raudonosios Aikštės"— Juozo Stalino Kalba dėl Pergalės.

EXTRA: Tradicinė ir nauja liaudies muzika Buriat-Mongolijos.

Taip pat: "Visi Slavai Vienytės!"—vaizduoja Maskvos Konferencija Visų Slavų vienybei prieš Hitlerį.

Nuolat nuo 9 A. M. kasdien — 25c iki 1 P. M.

STANLEY THEATRE 7th Ave. tarp 41-42 Sts. New York. - Tel. WI-7-9686.

VIDUNARTINIS RODYMAS KAS SEŠTADIENĮ!

NAUJA LIETUVIŲ RESTAURACIJA

Valė Balvočiūtė Savininkė

494 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

VISADA GAUSITE TIKRAI GASPADORISKAI ISVRTŲ KOPOSTŲ

Taipgi puikus pasirinkimas visokių mėsiškų ir pieniškų valgių.

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

Kada tik uželsite, vėliausia ar anksčiausia—visada karšti valgiai jus patiks.

GREEN STAR BAR & GRILL

LIETUVISKAS KABARETAS

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasišokti, užėina pas "Green Star Bar and Grill", nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

TURIME GEROS DEGTINĖS IR VYNY

Ateikite pasimatyti su Giviais

Geriausias Alus Brooklyne

459 Grand St.

Skersai nuo Republic Teatro

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV. 4-8698

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuo-tos degtinės ir vy-nai, geriausių bra-vorų alus ir šlius. Kada būsite Brook-lyne, užeikite susi-pažinti.

426 South 5th St. Blokas nuo Hewes St. clevelando stoties

Kiekvieną su batų karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui su mote-rimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.

Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-9508